

PATNUBAY NG BAYAN

THE PEOPLE'S GUIDE

YEAR
TAON II

MANILA, DECEMBER,
MAYNILA, DISYEMBRE, 1916

No.
Bt.G. 20

Macleod & Co. Inc.

MANILA, CEBU, CHICAGO, NEW-YORK, LONDON.

Exportadores de Fibras

Agentes de Compañías de Seguros

contra incendio y de lineas

dé vapores para América y Europa.

G. URRUTIA Y C.^a

Exportadores é Importadores

**Comerciantes en toda clase de productos del país.
Consignatorios de los vapores.**

"Albay", "Ntra. Sra. de Begoña", "Amelia", y Pailebot "Equis"
con servicio regular a los puertos de Legaspi, Tabaco,
Lagonoy, Daet, Nueva Caceres y Guinayangan,

Muelle de la Industria 1043

MANILA, I. F.

Direccion Telegrafica: **"URRUTIA"**

P. O. Box 597.

Claves: AI, ABC, 4.a y 5.a Edicion y Lieber's

Telefono 319.

Insular Lumber Company

Our Tanguile and Almon Lumber Offers an Acceptable
and Reasonably Priced Substitute.

FOR

MAHOGANY

**Large Stocks Always on Hand Well Manufactured
and Seasoned**

Write for Samples and Prices.

MANILA, P. I.

THE PEOPLE'S GUIDE

ENGLISH SECTION

EDITOR: P. L. STANGL, B. S.
P. O. Bx 733, Manila.

PROPRIETOR AND MANAGER:
SOFRONIO G. CALDERON
758 Reyna Regente, Binondo, Manila.

SUBSCRIPTIONS

Single No.	10 centavos
One year	P 1.00
" " in provinces and	
U. S. 1.20
Foreign: one year.....	.. 1.50

2ND YEAR.

MANILA, DECEMBER, 1916.

No. 20.

A MERRY XMAS

TO OUR READERS AND FRIENDS

PEACE, PROGRESS, PROSPERITY

Merry Xmas

The season of good cheer has come again. After the turmoil and strife, the wear and tear of life, with its petty worries, great sorrows and brief spells of joy between, the ceaseless march of time has brought again the season of love, peace and contentment.

Even though times may have been hard, prices have soared and with them swept, ever onward and upward, all that enters into the common weal, yet let us for the nonce forget it all in the great tide of good will that marks this season for its own.

What then is the lesson we should learn from it all? One has said it ages ago, summing it all up in the phrase: man does not live by bread alone. Under and through it all sweeps like a great anthem the theme, that through the ages has never faltered nor lost aught of its power: Love thy neighbor as thyself.

That is the message of the Christmas tide. Blessed, Blessed the man or woman that has heard in the silent watches that stately theme, until it has set to vibrating the heart strings in unison to its celestial music, until the warmth and glow engendered has made it shine out through the face and into the hearts and lives

of those about them, letting the sunlight of love into the dark places, brightening the gloom of care and despondency, making music in the hearts of those who before heard only the threnody of doubt or the wail of despair.

We have gone far from the spirit that wraps as in a holy mantle the blessed yuletide. Hollow formality has frozen spontaneity; perfunctory custom has clogged the current of cheerful giving. We are too prone to measure and weigh past performance as a guide to present action, to make a heavy burden of mathematical duty out of what should be the overflow of a loving heart. We must learn anew the precious meaning hidden in that gem of the Beatitudes, it is more blessed to give than to receive!

Give where there can be no weighing or measuring! Give where the only return possible is the stammering "thank you" and the tear of gratitude. Yea—give wherever that is too much to expect, lest your giving be but paltry barter and sordidness petrified by custom.

But above all, heed not the value of the gift nor the worthiness of the receiver. Instead remember, that the costliest gift unaccompanied by a part of the giver is worthless dross.

Give of yourself! The smile, the cheery laugh, the hearty handclasp, the outward token of that

"EL 82"

TINDAHAN NG PINTURA

LIWASAN NG BINUNDOK, TELEFONO NO. 82.

Ipinagbibigay alam sa mga suki at sa mga manininà ng damit, na dumating na ang bantog at kilalang

"TINTURA PROGRESO"

pulbos na Maitim at sari saring kulay, gamit sa pagtitinà ng mga damit na sinamay, husi, sutlâ at iba-ibang kayo pa, kanilang dayuhin bago maubos ang sinabing partida.

love which sees in every man or woman the brother or sister, that gives in proportion to need, and not of interest; that realizes the fullness of the brotherhood of man and the power of service—that, and that alone is the true expression of the Christmas spirit.

Unless ye become as little children ye shall not enter into the kingdom of heaven of the Christmas tide.

So humbly, lovingly, gladly let us do our part to shed real Christmas cheer in the hearts of those about us. That is what this season insistently murmurs to our hearts. So may it become to one [and all.—A. MERRY CHRISTMAS.]

Development vs. Forcing

At this time of profound reorganization of all departments of public organizations it is well that a fundamental plan be made the basis on which so important a structure is to rest, as it becomes a matter of vital concern to all, that this glorious opportunity be employed to the lasting benefit of all.

Spectacular legislation, with a view of impressing the masses, but devoid of real basic principles, is worse than useless, as it merely fosters vanity by reason of evanescent, glittering, superficial effect, which, like the ripplemarks on the beach, are wiped out by successive tides, leaving no mark behind.

One of the main, and most profoundly substantiated charges against the regime of the past has been its striving after spectacular records, paper progress, results that make fine reading in annual reports and bring the author thereof fine emoluments in promotions here or in the U. S., but which produce no real benefit to the people here nor add a mite to national or individual progress.

The Hon. Manuel Quezon, now President of our Senate, recently punctured with keen, incisive, attention compelling, logic one of these official, super inflated bubbles, the method of education followed in the government school. He showed how this slavish subordination of the whole educational system to the Gilbertian theory of "English" first, last and all the time, has been the cause of the recognized inefficiency of education in these islands, where the great

mass of scholars neither learn that for lack of time and proper teachers, nor anything else worth while to equip them for their duties in life because all their time and effort is misdirected into this one channel, so that only the manual and agricultural training given is of real benefit to that great majority of school children who never complete the Intermediate.

The same inflexible adherence to theory, without more than a pretense of correlation to actual needs and conditions, vitiates education in all of its, official, manifestations.

The same is true of the Bureau of Agriculture, in dealing with the plagues of cattle and plants. The Bureau of Science is a notorious instance of the same thing, where national benefit is made secondary to personal glory and promotion, and needs are relegated to second place in order to maintain a theory or make a record.

The Bureau of Public Works, with its record of money misspent on artesian well projects, simply for lack of proper coordination of geological facts with personal theories or wishes, the Bureau of Labor, with its lack of results either as far as helping to solve problems of labor and employer, or the more serious one of labor emigration, while unctuously following in the treadmill of worn out methods, fossilized theories and piling up the shibboleth of "reports" and paper progress.

This is an age of cooperation. We are in the nation building stage. It is easy to build into the frame-work showy timber, full of knotholes and hollow, lacking strength and permanence.

Perchance the showy edifices will not crumble at once, while admiring plaudits fill the air and the builders reap a cheap glory.

But unless every piece be carefully tested, that it comes up to the measure of need rather than fit a theory, the edifice will not stand. Government and people must get together; needs must be met, and, to be met, made known, and no pet theory of government, no routine method of doing things, must be the aim. Make haste slowly, is a safe rule. Rome was not built in a day. But above all, helpfulness, not dogmatism, must govern.

Let the government adopt a helpful, receptive attitude toward all; not see competitors, but co-laborers in every private agency for the uplift and progress of the country in all fields; counsel, not

ANTONIO M. H. LIM-GENCO Y CO.

Plaza del Conde No. 127, Manila, I. F.

Comisiones y Consignaciones de tabaco rama de Isabela,

Cagayan y Pangasinan.

Telefono 3620.

P. O. Box 901.

Hon. WOODROW WILSON

Reelected President of the United States.

bully; grow, not aim, like Athene, to spring full panoplied from the head of Zeus.

Thus, and thus alone, will things develop right, prosperity be real, not fictitious, and those who hold theory of greater value than national progress and content, should be made to go.

Typical Games and pastimes of the Filipinos.

1. *Biyakan ng tubo* (or cutting sugar cane).

The young girls often sell bundles of sugar cane. The young men sometimes take stalks of the sugar cane and have a contest with them as follows: Two young men each get a straight stalk of the cane and make it the

same length as the cane the other has. Then they make a wager as to which one will be able, with a sharp knife, to split his stalk sooner than the other. The stalk is stood on end and the effort is to part it longitudinally from end to end. The game is continued until one or the other has finished splitting his sugar cane.

The victory belongs to the one who can finish his first.

There is another game of this kind as follows: Two young men each get a bench, putting one in front of the other and on each of the benches is placed a cup full of water and upon each cup is placed a piece of sugar cane. They wager as to which one can cut in two the piece of sugar cane, by striking it without spilling the water in the cup. This game is attended with much enthusiasm and shouting.

Another sugar cane game is as follows: One propose the game by taking two stalks of sugar cane, placing one piece at a right angle to the other piece at a distance of about a half meter apart. And then he wagers with any one present as to whether he or the other can make five pieces of the two pieces with two strokes of a sharp knife. This is also an enthusiastic game and some are able to accomplish it with ease.

Pukpukan ng niyog (or beating coconuts)

A young girl is selling coconuts. The young men come and buy. Two young men each select the best he can find (they know how to select the strongest ones), and make a wager as to which has more stronger ones out of an equal number that each selects. The test of the strength of a coconut is made by placing the coconut of one man, and the man who has the greater number of coconuts broken loses in the game. This is an enthusiastic game among the provincial and is often attended by many people.

Some festival amusements in the Philippines.

1. *Palo sebo* [or the greased pole].

The manager of the fiesta gets a long bamboo pole and covers or smears it with grease, and plants it in the ground with a certain amount of money fastened on the top of it, and he promises to give the money to any one who will climb to the top. Then some of the men and boys try to climb to

Tarjetas, Tarjetas, Tarjetas de Felicitación Modelo de 1916-1917

DE LA

Imprenta, Litografia, Libreria de

L. CRIBE Calle R. Hidalgo No. 708. Tel. 3774, Manila, I. F.

Son las tarjetas de la ultima novedad que, en esta temporada habia descubierto el secreto de la confección de la verdadera elegancia, tanto en el relieve blanco y en colores las cuales, venden por P2.50, P3.00, P3.50, P4.00, P4.50, P5.00, P5.50, P6.00, P6.50, P7.00, P7.50, y P8.00 el "ciento" con sus sobres correspondientes y mas 20 céntimos por el envío por correo y otros 25 por % de recargo sobre al precio marcado a los que piden 50 tarjetas solamente.

Los pedidos serán inmediatamente atendidos mediante envío de su importe o sean por C. O. D.

the top, but the pole being slippery many of them slide down to the ground, causing the people to laugh much. This sport is continued until someone succeeds in reaching the top, as generally someone can at the last get to the top after nearly all the grease has been removed by the others in their efforts to climb.

Sisiran sa pulot (or diving in the honey).

It is another festival play. The manager prepares a large vessel full of honey, and after putting some silver money in the bottom, he offers to give the money to whoever can get it with his mouth. The actors then begin to dive their heads into the honey and every one appearing with his face covered with honey causes much laughter among the people. This is continued until someone finally gets the money.

3. *Agawan sa niyog na may kwarta* (or strife for the coconut).

The manager gets a coconut and takes the meat out of it, makes a little hole in the side and puts inside some money, and covers the outside of the coconut with grease, and after offering to give the money to whoever can get it, he tosses the coconut up in the air. Then the scramble begins. The coconut being slippery passes from hand to hand to the great amusement of the spectators.

4. *Agawan sa bitin* (or scramble for the things hung up).

The manager of the feast makes a tabernacle, where he hangs up as many things as he can; such as fruits, baskets of potatoes, sweet desserts, handkerchiefs, etc., and invites all who wish to enter the scramble for the things, which are given to those who get them. This also the cause of much noise and fun on the part of the spectators.

The Month of December in American Historical Events

1. Statue Washington unveiled, 1832.
2. John Brown executed, 1859.
3. Illinois admitted, 1818.
4. Alabama admitted, 1818.
5. Van Buren born, 1782.
6. Carver landed New England, 1620.
7. Delaware admitted, 1787.

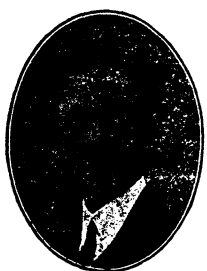
8. Washington crossing Delaware, 1776.
9. Buffalo burned, 1813.
10. Mississippi admitted, 1817.
11. Pilgrims landed, 1620.
12. Pennsylvania admitted, 1787.
13. Battle Frederickburg, Va., 1862.
14. Washington died, 1799.
15. Hartford convention, 1817.
16. Boston Tea Party, 1773.
17. General Bolivar died, 1830.
18. New Jersey admitted, 1787.
19. Massacre Narragansetts, 1675.
20. South Carolina seceded, 1860.
21. Savannah captured, 1864.
22. Embargo on American ships, 1807.
23. Washington resigned commission, 1783.
24. Fort Fisher stormed, 1864.
25. Christmas.
26. Mayor Anderson occupied Sumter, 1860.
27. Battle Chickasaw Bayou, 1862.
28. Iowa admitted, 1845.
29. Texas admitted, 1845.
30. New Mexico purchased, 1853.
31. Monitor built, 1862.

Tagalog-English Dictionary

(Continuation.)

ALIBANGBANG, *n.* *Bauhinia malabarica*, Roxb. (*B. tomentosa*, Wall and Blanco.) *Botanical description.* A tree 20 high, with leaves alternate, peltate, slightly cordate, orbicular, the apex divided into two large lobules with a stylet between them, glabrous above, somewhat downy beneath; 2 large, flat glandules are situated at the base. Petioles short. Flowers cymose. Peduncle long. Calyx inferior, funneliform, with 4-5 sepals as long as the corolla. Corolla, 5 petals. Stamens 10, 5 alternate ones longer than the others. Stigma thick, peltate, 2 lobules. Pod 1.0 long, with linear stalk, containing many seeds separated by filamentous isthmuses. *Habitat.* Common everywhere. Blooms in November. *Uses.* The leaves of this tree and of the species *B. tomentosa*, L., are quite acid and the Filipinos use them as an ingredient of many dishes. The fresh flowers possess anti-dysenteric virtues for which purpose they are given internally in infusion of 10-20

  TEL. 3576 	<h3 style="margin: 0;">I. DE LEON</h3> <p style="margin: 0;">ANG BANSAG NA PINTOR SA PILIPINAS</p> <p style="margin: 10px 0;">Pumipinta at gumagawa ng (bandera) Watawat ng mga Kapisanan ayon sa mga Sagisag.</p> <h3 style="margin: 0;">SA HALAGANG MURA</h3> <p style="margin: 10px 0;">175 ROSARIO BINUNDOK HORMIGA 136</p>	 TEL. 3576
--	---	--

HON. SERGIO OTMEÑA
Reelected Speaker of the Philippine Assembly.

grams of the flowers to one half liter of water. The decoction of the root bark is a common remedy for liver troubles along the coast of Malabar according to Rheede.

It is also the name of a very well known song of children.

ALIBUKAB, *n.* The act of dredging.

ALIBUKABIN, *v.* (in form of alibukab) To dredge (definite.)

ALIBUKAY, *n.* synonym of alibadbad).

ALIBUGHA, *adj.* Prodigal, wasteful.

ALIBUWAB, *n.* (synonym of alibukab).

ALIBUWABIN, *v.* (in form of alibuwab) synonym of alibukabin.

ALIKABOK, *n.* (synonym of alabok) Dust.

ALIGAMGAM, *n.* Scruple.

ALIGASIN, *n. h.* A kind of small, smooth, smelt like fish.

ALIGATA, *n.* Foresight; foreseeing any possible contingency.

ALIGATAIN, *v.* (in form of aligatâ) To foresee any definite misfortune that might occur.

ALIGBANGON, *n. h.* A medicinal plant-Commelina Benghalensis, commelinaceae. A slender creeping vine or succulent herb, with blue flowers.

ALIGE, *n.* Grease or fat of craw-fish, crab or shrimp and other similar kinds.

ALIGI, (synonym of aligé.

(To be continued.)

Ateneo Rizal

College of Pharmacy—College of Medicine—College of Agriculture—College of Mines.

FOUNDED 1904—INCORPORATED 1909.

The new term opens July 1st. Inscription now open. New laboratories and greatly improved courses and equipment.—The best College of its kinds,—special night courses in shorthand Type-writing and preparation for civil service examination. Fees moderate.

For particulars apply to 719-723-725 Rizal Ave. Sta. Cruz. P. O. Box 733.

A Talk with the Boys

Remember, my son, that you have to work. Whether you handle a pick or pen, a wheelbarrow or a set of books, digging ditches or editing a paper, ringing an auction bell or writing funny things, you must work. If you look around, you will see the men who are most able to live the rest of their lives without work are the men who worked the hardest.

Don't be afraid of killing yourself with overwork. It is beyond your power to do that on the sunny side of thirty. They die sometimes, but it is because they leave work at 6 P. M. and don't get home till midnight. It is the interval that kills, my son. The work gives you an appetite for your meals; it lends solidity to your slumbers; it gives a perfect and grateful appreciation of a holiday.

There are young men who do not work, but the world is not proud of them. It does not even know their names; it simply speaks of them as "old So and So's boys." Nobody likes them. The great, busy world does not know that they are there. So find out what you want to be and do, and take off your coat and do it. The busier you are, the less harm you will be apt to get into, the sweeter will be your sleep, the brighter and happier your holidays, and the better satisfied will all the world be with you—
Robert J. Burdette.

"ANG TIBAY"

SINILASAN NINA TEODORO AT KATINDIG

Ave. Rizal bl'g. 2315 at Sucursal Azcarraga bl'g. 630

TEL. 3331, MAYNILA, K. P.

Kung masira na may paraang mabuo'y ibalik at gagawin ng WALANG BAYAD.
Tignang mabuti ang TATAK ng hindi malinglang ng mga manghuhuwad.

Mga nagpapatotoo ng kanilang mga yari:

"Katangi-tangi ang ginagawang napakahigpit na pagsisiyasat ng mga sinelas na mayayari sa araw-araw na kung ibabatay natin sa ibang pagawaan ay halos kalahati lamang. Datapwa't kung kaya ginagawa ito ng mayari ng ANG TIBAY ay sa pagkakilala niyang yao'y katungkulang di maialis nino man.

UNION DE CHINELEROS DE FILIPINAS.

Ang Sinelasang ANG TIBAY ay kinagigiliwan ng kanyang mga suki dahil sa pagkamaingat sa pagpapagawa.

PEDRO ROXAS.

Inaasahan ko pong ang kasunduang iya'y lalabas ding napakatibay gaya ng mga sinelas, at iba pang bagay na sa tindahang iya'y inyong ipinagagawa.

LOPE K. SANTOS.

¡HINTAY KAYO!

¡NATIKMAN NA BA NINYO ANG AMING

Ginebra Ayala

Ginebra S. Miguel

at Ginebra Nacional?

¡Kung Hindi pa, ay Sayang na Sayang!

Makapagpapatotoo pa ng kanyang buti ang walang tigil na paglakas ng
aming pagbibili at ang mga pagpuri ng nagsisibili sa amin.

¡TIKMAN NINYO!!

Ng kayo'y magsipaniwala.

MGA LUGAR NA KABIBILHAN

Pakyawan { Sa aming gawaan No. 625, Echague, Maynila.
Sa aming tinggalan No. 630, „ „

Ayala at K.^a

Fabrica ng Alcohol.

Na itinatag ng 1834---May 82 taon na ngayon.

Echague 630-652, Maynila, S. P. .

PATNUBAY NĠ BAYAN

PAHAYAGANG BWANAN

NAMAMATNUGOT
Sofronio G. Calderon.

PANGASIWAAN
758 Reyna Regente, Binondo

KARUNUNGAN
KAGALINGAN
AT KAPAYAPAAAN

HALAGA:
Isang salin: 10 cént.
Isang taón: ₱ 1.00
Sa lalawigan at E. U. , 1.20
Sa ibang lupain , 1.50

Taón II

MAYNILA, DISYEMBRE, 1916.

Blg. 20

MALIGAYANG PASKO

at KAPAYAPAAAN, KAPALARAN at KAGINGHAWAHAN
ang nais namin sa lahat naming
mangbabasa at kaibigan.

• Si Gat José Rizal

SA BWAN NG DISYEMBRE

¿Sino ang sasapit sa bwan ng Disyembre dito sa Pilipinas at di makakaalala sa magiting at bayaning pilipino na si Gat José Rizal?—Lahat ngá,—dahil sa ang bwan ng Disyembre ay bwan ng pag-aalalahanan, palibhasa't bwan ng mga pagkákalooban ó ng mga aginaldo, at si Gat José Rizal ay siyang pinaka magiting na pilipinong nag-aginaldo ng kanyang tanging tangkilik na búhay sa kanyang giliw na lupain upang lumaya't guminghawa lamang. May iba pa kayang kaloob ó aginaldong sasakdal dito?—Tunay at sa bwang ito ay nag-aalay ang mga ibon ng kanilang mga kawiliwiling húnihau, ang mga bulaklak ng kanilang dilag na wari nangungusap, ang hangin ng kanilang hibi na tila umaawit: anopa't ang tanang kinapal ay pa-wang nag-aalay ng kanikanyang kayang aginaldo; ngúhi't si Rizal ay nagkaloob sa mga kababayan niyang pilipino ng pinaka dakilang aginaldo,

na dili iba't ang kanyang buhay. ¡Siya ngang kásakdalsakdalong aginaldong máidudulot ng isang tao sa kanyang mga kalupain! Isang buhay, na hindi isang laruang nasisirá, hindi salaping natutunaw, kungdi isang nápaka mahalagang alaala na di naglilikat ng pagbubunga ng kalayaan, kaligayahan at kaginghawahan dini sa mapalad na lupang Pilipinas.

Sa aginaldo mo ngang ito, ó bunying bayan,, ay tulutan mo na iring nakayang alaala sa iyo ay málimbag dini ta kaibuturan ng PATNUBAY NG BAYAN.

Sa mga Pinuno ng Pa-mahalaan at sa Bayan

Ang Pilipinas sa kasalukuyan, ay di máikakait, na nangangailangan ng malaking pagmamalasakit at ng di kawang tiyaga't pagtititiis upang másagawá ang talagang paghahandá sa tunay at matatag na pagsasarili. Kung tutuusin ang mga salaping kailangang gugulin upang ma-

ANG BAZAR NA MAY LUBHANG MARAMING TINDANG

Laruan mula sa 2 sentimos

ESCOLTA

AT LAHAT NA BAGAY PARA SA MGA PILIPINO AY ANG

ESCOLTA

LA PUERTA DEL SOL

49—ESCOLTA—49

BB. LUZ L. LUDOVICES
 "Patnubay" at Kagawad ng Lupong-Tagasuri
 ng "Diwa ni Balagtas".
 Ngayoy kandidata sa pagka Ingat-Yamang-pangkalahatan.

palusog ang pagsasaka rito sa atin, upang hwag mapariwará ang ating mga mina, upang magpaaral ng mga taong kailangan ng Bayan, upang makapaghandá ng mga kailangan sa isang lupain ng nais magsarili, ay di gayongayon lamang. Sa ganáng amin ay dapat pagtulungan ito ng Pámahalaan at ng Bayan. Ang kaban ng salapi ng Pámahalaan ay hindi sapat upang maharap ang madlang kailangan ng lupain, sa madaling panahong dapat nating ipagsarili at tila ngá mandin nararapat na ang bayan ay kusang magkaloob ng kaya ng bawat isa, na tinatawagan ngá namin ang mga kakapatid na páhayan na sila'y mag-isip ng isang "suscripción popular" na ipasaklaw sa isang lupong ng "Lehislatura" upang máitulung sa madlang kailangan. Inaasahan namin na ito'y hindi mamabigatin ng bayan kung talagang mamarapatin; sapagkat ang ating bayan ay hindi pa naman lubhang naghihikahós. Naaaring nakapagtatapon ng salapi sa sabong, sa karrera, sa mga sine at teatro, sa mga paghahandá kung pistá ng bayan at sa iba't iba pa, ay di lalo't higit kung mapagkilalang sa ikagagaling at ikapagsasarili ng Bayang Pilipinas? NGUNIT, sa akalá namin, ang una manding dapat magpakitang uliran ay ang nangamamatnugot ng Pámahalaan. Sila ang higit na dapat makaalam ng kalagayan ng isang

Damas

En estos tiempos tan delicados para la salud, por el temido cólera y otras enfermedades contagiosas, lo mejor es estar prevenidas, mandando todas nuestras ropas a lavar y desinfectar en la conocida lavandería de vapor

LA SANITARY STEAM LAUNDRY
Teléfono 529

bansang gaya ng Pilipinas, na kahi't maliit ay nagpupunyaging makasapit sa tugatog ng pagsasarili. At kailangan manding magkasya sila sa *sahod* ó *suelo* na nabagay sa kalagayan ng lupain. Sa Hapón, ayon sa aming pagkaalam, kung di kami námamali, ang mga pinund at kawani ng Pámahalaan ay nagsisisahod ng tootong mababá (gayong may pagsasarili na sila), na kaipala'y sa pag-aligatá ng kalagayan ng kanilang lupain. Di ba kayá marapat na ang pámahalaang Hapón ay pagkunang uliran ng ating pámahalaan?

Ito ngá ang aming kuròkurò, na ang mga pinund natin, hwag naman nilang ipagdamdám, ay magkasya sa *sahod* na bagay sa kalagayan ng ating lupain at ang atin namang bayan ay sumaklolo ng boong pusò sa kailangan ng pámahalaan, upang sa madaling panahon ay mapanuto itong Pilipinas sa maligayang pagsasarili.

Isang Hanap-buhay na Dapat Samantalain

Dito sa Maynilà, ay hindi lingid sa kaninoman, na, sa Escolta, Rosario, sa mga kalyeng matao at sa mga tapat ó tagiliran ng mga simbahan, sinematograpo at teatro at sa iba't ibang pook ay nagkalat ang mga restaurang insik at mga tindahan ng monggo kong yelo ng mga hapón.

Itong nangabanggit na mga tindaha't restaurant ay paraparang nangakikinabang ng di kawasá at untiunting nahahakot ang ating salapi sa kapabayaan natin, dangang tayo ang dapat magsamantalá sa ganyang mga pagkabuhay at hindi natin dapat ipaalaugan sa mga dayuhan ang ating mga kakanin dito sa Pilipinas.

Sa ganáng akalá namin, kung tayong mga pilipino ay magbubukas ng ganyan ding uri ng mga tindahan sa nangabanggit na mga pook at ng mga kakaning pilipino na gaya bagá ng bisingka, kalamay, puto-bungbong, palitaw espasól, ginatán suman, ibp. at magkaroon din naman ng mga chan, capé, chocolate, tabó at ibp. sa isang paraang malinis at di káhihiyang pasukan ng kahi't sinomang maselang, ay inaasahan naming pakikinabaugan din naman ng di kawasá. At sa ganitong paraan ay di pa mapapasa dayuhan ang ating salapi.

Iminumungkahi ngá namin sa mga kababayan

Nalalapit na ngayon ang Pasko, kung kaya, kayoy pilit na mangangailangan ng Pabango, Polvo at iba't iba pa; dahil dito, ay ang pabilin ninyo, ay ipadala agad sa

"Farmacia Candelaria"

na napatatag sa bageng panahon, at agad ipahatid sa inyong tahanan.

Gregorio Cabuñag at Pedro Madlangbayán
 Mga mayari.

Candelaria, Tayabas, K. P.

na subuking isagawâ ang pagkabuhay na ito sa Escolta, Rosario at sa iba't iba pang mga dakong tanghal, at may pag-asa kami na sila'y kakalingain ng bayan at tuloy mikipakikilala sa mga dayuhan na tayong mga pilipino ay may-roon din namang sariling masasarap na kakanin, na di' alangan sa mga pay, keik, monggo kong yelo at ibp.

"Ang Babae sa Kapisanan"

Akda ni Gining Feling Katindig,
PATNUBAY ng "Diwa ni Balagtas"

Isaisâ kong binuklat ang dahon ng kasaysayan, boong tyagâ kong binasa ang aklat ng daigdigang, nakita kong sa matinig na landas ng kabuhayan ay babae ang palaging pag-asa ng kahusayan at sa tawag ng paglayâ at mithing KATUBUSA'y ang babai'y lumalabas sa parang man ng digmaan. Sa pagbuô ng layunin o ng isang kapisana'y babae ang siyang lakas, babae ang siyang buhay.

Kung tunay na ang babaing tagaibayo ng dagat ay marunong na sumaksi na sila nga'y sumisikat, kung tunay na itong ating minumutyang Pilipinas ay tangay na ng mabilis na panahong umuunlad, ay di' ako alinlangan nitong aking pangungusap na tayo ma'y matututo na yumarî ng liwanag, na tayo man ay susupil sa gahamang mga lakas at tayo ma'y magtitirik ng bandilâ nating hanap.

Tayo'y kahi't na babai'y sa harap ng Kapisana'y may tungkuling mahalaga't may layuning singkad dangal

nararapat na sa tawag nitong pangangailanga'y buong siglang makatugô't boong pusong makidamay. Ang babae palibhasâ ay sulô sa kadiliman ligaya ng paro-paro at diwâ ng katauhan, kayâ naman pag-palaging sa pulong ay namamasda'y sumisigla ang layuni't kapisana'y nabubuhay.

Hindi naman pagbuhat ko sa ating pagkababai na hindi rin sa hangad kong pagukulan ng papuri, tayo'y pagka kumikilos, tayo'y pagka nagsasabing ibangon ang kalayaan ng bayan nating duhagi kahi't banal nating parê, ang batugan mang lalaki, sa parang ng pagbabaka ay tatanghaling bayani; kikilanling katuwaan kahi't buhay ma'y maputi alang-alang din sa atin at ang bayan ay mabuti.

Ang lahat ng kapisanan ay kung kayâ madakilâ ay dahil sa masisiglang pagsapl rin ng DIWATA pagka walang binibining nagbibigay halimbawa'y kapisana'y tila isang iniinis ng tadhanâ. Pagka walang PARALUMAN ay langit na walang TALA halamanang may bulaklak nguni't walang baugo't garâ makapal na kasaysayan nguni't walâ namang DIWA at malalim na batisan nguni't walâ namang wawâ.

Ang tungkulin ng babai'y di lamang sa pamamahay, hindi lamang taga-ayos ng lahat ng kasangkapan hindi lamang upang maging ligaya ng kanyang buhay; katulad din ng lalaking, sa labas man ng táhanan sa larangan ng panitik, sa parang man ng digmaa'y may tungkulin ang babae kung tunay na kailangan. Pagka ganyan ang babai'y sa lahat lahat ng baya'y walang api't mangaapi, ang lahat ay pantay-pantay.

FELIZA KATINDIG.

Yu Biao Sontua

Dasmariñas No. 209. Manila, I. F.

Comerciantes en toda clase de Productos del
Pais.---Importacion de Arroz.---Molino de Arroz en
Bautista, Pangasinan.

Armadores del Vapor

Y SONTUA

SUCURSALES:

Calbayog, Catbalogan, Carigara, Tacloban y Surigao,

Direccion Telegrafica: "SONTUA".

Tel. 68. Box 186.

BB. PILAR HIDALGO

Unang babae na nag "bachiller en artes"
sa Unibersidad Pilipina.

Mga mahahalagang Pananalita ni Dr. Jose Rizal

Tinipon ni Mariano Banting

(Karugtong)

Pag sa makatwirang paraan ang isang bayan ay humihingi ng anoman sa isang pamahalaan ay sapagka't inakalang mabuti at nalalaang pagkakalooban siya ng isang kabutihan, at ang kagawang ito, ay hindi dapat makamuhl sa kanya, kungdi bagkus pa ngang dapat makagalak; humihingi sa ina, sa inainahan ay hindi.

Ang bayan ay walâ na ngayong pagtitiwalâ

Candido Concepcion

706 San Bernardo

—PLATERO—

Tumatanggap ng mga pagawang singsing, pulsera, hikaw, at iba't ibang pang may kinalaman sa ganitong gawain.

Sporstman's Headquarters

SQUIRES, BINGHAM Co.

GUNS AND AMMUNITION
TENNIS GOODS, GOLF,
AND PHOTO SUPPLIES,
MOTOCYCLES, BICYCLES.

Plaza Goiti,
Manila.

No. 179 Nanking Road,
Shanghai.

sa mga taong noong unang dako'y tumatangkilik sa kanya, na ngayo'y siyang humuhudhod at siya niyang mga berdugo. Ang mga takip sa mukha'y nangalaglag. Nakitang ang pagbibig at ang awang yaon noong unang dako ay tulad na tulad sa isang sisiwa, na, sapagka't di mabubuhay sa ibang gawâ, ay walang hinahangad kungdi ang kamusmusan ng sanggol, ang laging pagkamahinâ ng batâ, upang magpatuloy ang pagtanggap niya ng kaupahan at mabuhay twina sa gugol ng inaalagaan; namalas na hindi lamang sa siya'y di binibigyang katas upang lumusog, kundi siya'y nilalason pa upang mabansot sa paglaki, at sa kanyang bahagyang pagtutol yaoy nakalikhâ pa ng poot.

Ang mga bayan sa Silangan, lalu na ang malayo, ay mga bayang may pagka mapanindim; sa kanila'y naghaharlang kayumian ng damdamin.

Isang kapangyarihang laging kilabot at mapagpahamak ay nagpinit ng damdamin, bagay na ang kapangyarihang iyan ay lalong masama pa kay sa mga araw ng kaguluhan, pagka't ang sindak na nililikha ng guniguni ay lumalulu pa kay sa talagang pagkatakot.

Ang nangagpapayaman ay unti-unting nanggiputot, at kung ang pagbibigay loob ay di gigibik sa mga karaanang iniukel sa kanya, ay mangyayaring tumilamsik balang araw ang apoy.

Mga Kagagawán ni Santiago

Hwag akalain ng mangbabasa na ito'y si Santiago de Galicia na nababakas pa ang pinagdaanan, di umano sa langit, sa hanay ng mga bituin, ni hwag ding isiping si Santiagong pinagpapatangnan ng ulo ng baboy kung pasko ng insik, hindi. Ito'y si Santiagong tagarito, kilala at kaibigan ng kanyang mga kanayon, marunong gumawâ, marunong magpahingâ at marunong magpayaso't magpatawa, na bukod taing ikinaiiba niya sa kanyang mga kanayon. Kung di, ay tunghan itong kanyang mga kagagawán.

ooo

Isang araw na panahon ng colera ay nag-utos ang kápitán na ang labat ng may-bahay ay naglagay ng cruz sa pintuang-jaan; datapwa't

nā magmasid ang kápitan sa kinabukasan ay hindi nāpansin ang kanyang *cruz*: kaya't siya'y tinawagan upāng papaglagyín ng *cruz*. Pagdaka nāy nanaog si Santiago, at aniya'y:

"Hindí pu ba ninyo nakikita ang *cruz* ko?" at sabay itinurò.

Kayá palá gayon ay *cruz* na *tingting* ang ginawâ.

Noon din ay ipinaalis ng kápitan at pinag-sabihan ang ating Santiago na gumwâ ng malakí, at hwag nāpakaliit na gaya noon. Si Santiago naman ay agad sumunod at pagdaka'y pumiil ng isang mataas na kawayan, na pagkatapos makurusang ay itinayò sa kanilang pintuan.

Nagmasid na naman kinabukasan ang kápitan, at palibhasa't di rin nāpansin ang kanyang *cruz*, ay mulí siyang tinawagan, at pinagwikaan ng di paglalagay ng *cruz*.

Noon din ay pinatingalâ ni Santiago ang kápitan, at aniya'y:

"Hindí pa pū ba ninyo mākita ang *cruz* na iyan, gayong nāpakalakí?"

Ang kápitan na mātawa't magalit sa kagagawán ni Santiago ay lumabas agad at hindi na umimik.

o o o

Noon nāang panahon ng kastilâ, ay hindi lamang kápitan ang nag-utos, kungdi lalo't higit ang *cura*, at sabihin pa, dumating ang *kurisma*, at lahat ay pinapagkumpisal nito. Si Santiago na nasasakop niya, ay hindi kawalâ sa gayong utos, at nagkumpisal. Ng dumating sa *confesionario* at tanungín ng kasalanâ, ay sumagot

agad ng "walâ siyang kasalanâ".

"Kung gayon", anāng parè, "ay santo ka".

"Abâ, opò, among", aniya. Sakâ dinugtu-
ngan pa ng "kayâ pò ang pangalan ko'y "San Tiago.

Hindí na ngâ kumibò ang *pure*, at pinatinding si Santiago, na di masabi kung sa galit ó kung sa anó.

o o o

Hindí lamang sa *kapitan* at *cura* dapat sumunod, kundi bagkus makapupò sa magulang. At sa pagkain, ay iniutos kay Santiago ng ina niya na hwag kákain ng halohalò, palibhasâ ngâ't noo'y kurismâ. At hindi sumalangsang si Santiago. Kumain muna siya ng isdâ, pagkatapos ay karné, sakâ ipinagpahuli ang gulay.

Siya ngang pagkapansin ng inâ na paraparang kinain ni Santiago ang sarisaring ulam na nasa dulang, at nagbadyang:

"Di ba sinabi ko sa iyo, Santiago, ná hwag kang kakain ng halohalò?"

"Siyangâ po "anāng biglang sagot ni Santiago", kayâ po naman kinain ko ng patongpatong".

o o o

Isang hapon naman ay naparito sa Maynilâ, at dahil sa kalayuan, ay kumuntrato ng kalasa. Anāng *cochero* kay Santiago:

"Kung ikaw pò lamaag mag-isa, ay magbayaad ka pò ng kahati".

Oo, aní Santiago, at pagdating sa Tulay na Malakí ay dumukot ng sikapat at iniabot sa *cochero*.

Mindanao Lumber Co.

(SOCIEDAD INCORPORADA)

Gran Aserradora mecánica establecida en Naga—Naga,

(Zamboanga.)

Grandes existencias de Maderas del Pais de todas

clases y dimensiones á precios sin competencia.

Agentes Generales,

GO-TAUCO Y Cia.

Soler 214.

MANILA.

Tel. 471.

Ayaw n̄gang tanggapin n̄g kohero, at anito'y.
 "Di pū ba ang ating tratro ay kahati?
 "Oo, n̄gā" ang tugon ni Santiago, "kung ako
 lamang mag-isa. Eh n̄gayo't pati ikaw ay su-
 makay, kalahati n̄gā lamang ang dapat kong
 ibayad sa iyo."

SI WALANG KIBÔ.

Kantang bayan sa Bataan

KANTA NG MGA BATA

(Akda ni E. B. Rodriguez)

Pag walâ na n̄gā ang pusâ
 fiesta n̄g m̄ga dagâ
 pag may ligaya at twâ
 may hapis at may dalitâ.

Masarap ang karunungan
 mahirap ang magaral
 nangasasalab ang kilay
 sa pagbasa nangangalay.

N̄guni't dapat na sakitin
 karunungan ay tamuhin
 at siyang ipagniningning
 nitong Inang bayan natin.
 (makalawa)

Sa dunong magliliwanag
 ang araw na bagong sikat
 sa dunong ay malalasap
 kalayaan nating hangad.

Kayâ Oh m̄ga magulang
 inyong pagmalasakitan
 papagaraling mataman
 ang anak na minamahal.

Hiyas n̄g kabinataan
 gayon din sa kadalagahan
 karunungan ay kailan pa man
 siyang tanglaw n̄g bayan.

Kanta ng mga manananim

(Akda ni Eulogio B. Rodriguez)

Anong pagkakulang palad
 n̄g m̄ga inianak sa hirap
 ang butô kung di mabatak
 di magkakamit n̄g pilak.

Sa umaga pagkagising
 ang una nang iisipin

Bago sa dayuhan ay sa kababayan muna
 Kaya't kung mangangailangan kayo n̄g som-
 brero, ay lingapin ninyo ang

SOMBRERERIA

NI
V. LIWANAG

Binundok, Juan Luna 351

Puhunang tagalog at yari rito

Tangi sa pagpapaputi at pag-aayos n̄g kahi't
 anong anyong ibigin.

Mura ang halaga at hindi m̄pipintasan n̄g
 sino mang maselang.

Subukin at n̄g matotohanan.

AGAPITO FRANCISCO

(JOYERO)

Vende toda clase de Alhajas de Brillantes, Perlas y
 Piedras Preciosas

RECIBE OBRAS DE PLATERIA

769 Magdalena, esquina Azcarraga.
 Manila, I. F.

Tel. 4264.

kung saan ang maypatanim
 at mabuti ang pagkain.

Ang magtanim ay di birô
 maghapo'y nakayukô
 hindi naman makatayô
 hindi naman makaupô.

Baiwang nangangawit
 m̄ga binti namimitig
 m̄ga daliri nananakit
 hitâ sangpô pa n̄g singit.

Halina halina m̄ga liyag
 at tayo magunat unat
 magpanibago tayo n̄g lakas
 para sa araw n̄g bukas.

Eulogio B. Rodriguez.

Mga kawikaan ng mga taga Arabia

Tinagalog ni Mariano Banting

Hwag kang magalak sa pagkakababâ n̄g iyong
 kapwâ, maaari siyang mataas at ikaw nama'y
 m̄apababâ.

Ang m̄ga salitâ n̄g taong pantas ay katulad
 n̄g isang hukboug makapangyarihan at ang kan-
 yang m̄ga sulat ay m̄ga tabak na nagniningas.

Kung pinahahalagahan mo ang isang aklat ay
 tatapusin mo ang pangbasa noon.

Ang aklat ay katulad n̄g isang halamanang
 dala sa lukbutan.

Ang pantas na tao'y tahimik.

Hindi lahat n̄g nalalaman ay dapat sabihin.

Kung ang kamataya'y isang bagay na di maii-
 wasan, hwag mong ibigin ang kamatayan n̄g
 m̄ga dwag.

La Tableria de P. y F. Jacinto

NAGBIBILI n̄g lahat n̄g uri n̄g kahoy rito.

GUMAGAWA n̄g sarisaring "muebles" na pa-
 sadyâ at sang-ayon sa ibiging ipagawâ.

YUMAYARI n̄g m̄ga pang pintô, pang bin-
 tanâ, ibp.

LAHAT ay mura at ayon sa kasunduan.

TUMAWAG sa telépono 8131.

JUAN LUNA 954-962, TUNDO.

Ang taong mainggitin ay napopoot sa Dyos dahil sa kanyang pagpapalâ sa iba.

Ang inggit ay isang sakit na walang kagamutan.

Ang inggit ay isang sakit na nagbibigay ng lalong samâ sa mainggitin kay sa kinaiinggitin.

Lahat ng pagkataas ay may pagkababâ, at lahat ng kahirapan ay may katapusan.

Ang kapighatia'y talo ng pagtitiis.

Nagsasabi ang matatandâ ng kanilang nakita,

at ang mga bata'y ng kanilang narinig

Ang mapuputing bukok ay tanâ ng kaalaman at pinagaganda ng mga paggalang.

Sta. Ana, Agosto 7, 1916.

Ang ikâ 30 ng Disyembre

Ang mga wikang ikâ 30 ng Disyembre ay sa twina'y nakasungaw sa mga bibig ng tanang mga pilipino, pagka't siyang araw ng pagkapaghandog ng buhay ng ating bayaning Rizal sa harap ng kanyang mga kaaway sa Liwasan ng Bagumbayan mamalas lamang niya na malayâ ang ating Inang Bayang Pilipinas.

Ang mahahalagang aklat na pinaglulugatiang sinulat ng ating bayani ay siyang nagwalda ng maiitim na sapot na tumatalukbong sa ating mga paghiisip, siyang gurong nagturo ng ating mga dapat gawin, ng ating mga karapatan at katwiran, siyang naging sulô na tumanglaw sa mga tulog na dandaming at pusô ng mga pilipino sa mga kaparangan at kabundukan nitong

Pilipinas hanggang sa magwagi ang ating "Kapitunan" na gumampan ng unang sigaw sa makasaysayang Pook ng Baliatawak na pinanguluhan ni Gat Andres Bonifacio.

Ang pagkakasulong na ito ng Bayang Pilipino, ay dili iba't yaong araw na namanaag sa silangan noon umaga ng 96 na hinandugang diligin ng dalisay na dugô ng bayaning Rizal, at parang isang lintik na sumambulat ang kanyang liwanag na pinalaylayan ang pusong Tagalog na walang sawâ sa kabayanihan hanggang sa malimbag at sambahin ang kanyang watawat na yumawagayway sa mga kabundukan, sa kaparangan at sa buong karagatan ng Pilipinas na kinikilala ng lahat ng mga bansang nanopood sa atin sa ilalim ng pagkakandili ng Estados Unidos ng Amerika. Ito nga ang araw na matinig nating lalakbayin ang kasarinlan.

Kayâ, ang marapat nating gawin ngayon ay magsikap sa pagpapaaral sa ating mga kabataan ng sarisaring karunungan, magpayaman, ang pagpapalaganap ng pagkakaisa sa iisang tibok ng pusô at ang sikapin sa bawat dibdib ng bawat anak ng Pilipinas ay laging maghari ang isang dandaming di masusupil ng lakas ng tao magpakailan pa man, at bukas paglubog ng araw ng mga paghiirangan, paglubog niyang mga pagtatangian ng isa't isa, paglubog niya'y malayâ na ang Pilipinas.

TITO G. GESMUNDO.

San Pablo, Laguna.

BAZAR VELAZCO

(ESTABLECIDA EN 1852)

Calle Nueva 120-134

Binondo, Manila, P. I.

Articulos de alta novedad propios para

REGALOS

Importacion directa de Europa, America, Japon y China

ALMACEN DE TEJIDOS

Encajes, Tiras Bordadas, Generos de Punto, Cintas, Sederias,
Lanas y Tejidos de Fantasia.

Telephone 3011

P. O. Box 135

Cable Address:

"Velasco," Manila.

Ang mga postal kung mañgusap

AKDA NI ADMIRER

(Karugtong)

POSTAL NI ALBERTO KAY TRINING.

Nob 29, 1915.

Itinatangi kong Trining: Ang iyong postal sampu ng larawang ipinahatid mo ay siyang nagbigay ng bagong lakas sa akin upang lumaban sa mapagpahirap mong pusò. Oo, mapagpahirap ka! Pipintasan ko ang iyong titik at ipag papalagay-lagay ko ang iyong larawan? Sagutin mo lamang ako. Makukuha ko pa kayang ipag-palagay-lagay iyon ay siya ko na lamang binabathala?

Trining: Hindi ko na ngayon ipinangangamba ang iyong pananagot sapagka't yaon pala'y pagsubok mo lamang kung ako'y mapapagod ng sanhi sa iyo. Dahil dito'y nangayon ko maipagtatapat, na, malakas magpahina ng aking loob ang makipagtungali sa liham mo. At aywan ko kung bakit sa pananalita mo'y laging napuputi ang dalawang bagay. Una'y gumugupo ng pagasa at ikalawa'y yumayakag sa aking diwa upang ikaw lamang ang paralumanin. Tinatanggap ko itong huli pagka't ang pagpuna mo sa mga babaing "mapag-giri" ay isa pang patibay upang ikatwa ko ang hindi pagkakamali sa pagpili.

Ang tungkol sa mga babaing iniwan ni Kandido ay saka ko na isusulat kung matamo ko ang lalong maiinam mong sagot.—Alberto.

POSTAL NI TRINING KAY ALBERTO.

Alberto: Mapagpahirap ako 6 kaming mga bae? Salamat at nakakahalata rin pala kayo! Ang tanging tagumpay lamang namin ay samantalang kayo'y nanunyo pa, sapagka't kungdi ganito ang aming gagawin ay masasabi ninyong kami lamang ang dapat lumuha. Hindi ba? Katunayan: di minsang natutunghayan ko ang mga talatang ganito: "ang luha'y hindi sa lalake". At dahil dito'y dapat nga kayong paluhain ng asin sa una't una pa lamang.

At isa pa: Ano namang maatatagaw namin

Bahay Sanglaan

NI

Zacarias de Guzman

Calle Villalobos 44, Quiapo.

Mabuting maghalaga sa mga hiyas, na gaya ng mga brilyante, perlas, ginto, at iba pang mga bagay na may halaga. Mataas ang turing sa mga pagtasa, magaan ang patubo.

doon sa mga "nananaghoy sa libingan", "minamasarap pang mamatay", "ipinabibiyak ang pusò upang makita ang larawan ng gayot gamitong binibini", "lusak na ang silong sa linuhá-luhá" at kung mga ano-anopang...? Singkad sinuugaling nga naman nitong... mundo...!

Sapagka't dalawa lamang bagay ang nahahala'ta mo sa aking liham ay durugtungan ko pa ng, "wala kang aasahan" kung di mo babawiin ang papikit-mata mong "di pagkakamali sa pagpili" sapagka't ito'y lampas nang pagpuri. Ang iyong kakilala.—Trining.

LIHAM NI ALBERTO KAY TRINING

Dis. 10, 1915.

Trining: Hindi aminin ng aking budhi ang tumagal pa ang ating pagsusulatán, sapagka't ang dumadami lamang sa aking kalupi ay ang iyong mga postal at di ang biyayang pag-asa. Sa huli mang postal mo ay wala rin akong masasabi kungdi pawang pasakit-loob lamang sa akin.

Dahil dito'y maano ba namang ipagtapat mo ang buò mong niloloob upang ang bagay na ito'y hwag nang makasagabal pa sa aking mga gawain araw-araw. Dapat mong alamín na di kita pipintasan kahi't bawing labat-lahat ang mga naisulat mong kung minsang napupulutan din naman ng pag-asa. Para sa akin, Trining, kung tupdin mo ito'y isa ka pang dalagang pangpapakila ng Lahi pagka't ang hiphin at di pagkasalawahan ay sa babaing Pilipina lamang matatagpuan. Kung nais mo lamang ay tulusan ang tatag ko sa pakikipagtaloy susukò na ako, hwag mo lamang pa-asam-asamin yaring pusong dagi na sa hirap.

Ipinaliliwanag ko rin naman, na, parang baliw

"GERMINAL"

SAMAHANG GANAP NA PILIPINO SA PAGGAWA NG TABAKO'T CIGARILYO

PAGBABA NG TULAY NI AYALA, MAYNILA, K. P.

Siyang nangunguna sa maraming Tanghalan, dahil sa walang kasing-inam at sarap ng kanyang yari.

Siyang nangunguna sa pagsaklolo sa mga sakuna ng Bayan.

Siyang nangunguna sa taglay na lalong mga karapatan sa pagtangi at pagka lugod ng boong Bayang Pilipinas.

Huigín ninyo an mga may sagisag na:

GERMINAL,

KATAGALUGAN,

KAPISANAN,

FLOREAL.

ako kung mangibig pagka't alam kong dapat munang magtanim ng pagod at tiyagá bago magtagumpay, datapwa't pinaglalamigan din naman ako ng loob; kung magunitá kong baká ang maging bunga sa akin ng ganitong pag-iiba-iba mo ng tugon, ay isa lang pagsisi.

Hanggang dite ako at anomang iyong ipasisiya ay hantay ng abang si,—*Alberto*.

POSTAL NI TRINING KAY ALBERTO

Dis. 18, 1915.

Alberto: Dapat mong talastasing ako ma'y lubhang nagtitis sa pagtitimpi. Kungdi lamang ako naging babai ay dapat na sanang magtapat sa iyo mula't mula pa, at ng di ko na tanggapin ang daing ng isang binatang gaya mo.

Alberto: Násabi ko na marahil ngayon ang kaunting kaliwanagan. Sa pikuik na gaganapin bukas ng Samahang kinaaniban ko,—ang "Mabisang-Lunas", ay dumaló ka. Nárito ang isang paanyaya. Sasamahan kami ng Mama sa pagparoon. Maglingat ka sa pagkilos at hwag mong ipaalam kahi't kangino na pinahatdan kita nitong paanyaya.—*Trining*

Mga Katungkulan ng Tao

(Hango sa "Aklat ng Bayan" ni Lamennais)

May sarisaring katungkulan, may mga katungkulan sa madlá at may mga katungkulan bukod-tangí. Ang una'y binubuo ng madlang pagkakapatiran ng mga tao at itong huli ay nagmumulá sa sarisaring kalagayan na itinatag sa sarili ng katalagahan at ng samahán.

Tanungin niyo ang katwiran na walang binabagong kapansinan, at ang budhi na hindi nagpahamak ng anomang adhiká ni damdamin; at sasagutin kayo na ang tao ay karapatdapat igalang ng tao; na kung paslangin ang kanyang pagkatao, ang kanyang kalayaan, ang kanyang pag-aari ay isang pangguguló sa mga tuntunin ng kaayusan, isang pagdahás sa mga kautusan ng kabaitan na siyang nangagpapanatili ng pagkatao; isa ngang paggawá ng isa ryan sa mga gawain, na, sa lahat ng panahon at sa lahat ng bayan ay pinamagatan ng kakilakilabot na ngalang *salu*.

May isang tingig sa labas niyo, na di nagbabago, magpakaylan man, at may isang tingig sa loob ngá rin niyo; at ang dalawang tingig na ito, ay nangagbabadyá sa inyo, na:

Hwag kang papatay, hwag kang magnanakaw,

PAUNAWA

Ngayo'y malapit na ang paskó at kailangan ninyong bumili ng mga pabangó, pulbos at iba-pa. Pagsadyain nga ninyo ang BOTICA ANTIGUA DE TROZO, 1340 at 1342 Azcárraga, at doo'y makabibili kayo ng nag-iinamang pabangó't pulbos.

Kung mangangailangan kayo ng anomang gamot ay sukat sa tumawag sa Tel. 3416 at ipadadala sa inyo.

hwag mong ilulugso ang kabaitan ng asawa (ng sinoman) ni ang puri ng dalaga; ang inyo mang pag-iisip ay dapat na maging malinis sa ganitong mga bagay, na kasuklamsuklam.

Ang magbubó ng dugó ng kanyang kapatid ay susumpain sa lupa at susumpain sa langit.

At susumpain din yaong, sa pamamagitan ng dayá ó pangdadahas ay mangagaw ng kalayaan sa kapatid; gayon din yaong magpasok sa bahay ng kanyang kapatid ng sigalot, sangpú ng lahat ng kasamaang taglay ng sigalot, na gaya ng kahihiyan, ng káalitan, ng samaan ng loob, ng hinalá, ng pagtatanim at kadalasa'y ng kapariwaraan.

Ang mga halaman sa kaparangan ay nangagpapagapang na sipingsiping ng kanilang mga ugat sa lupa na bumubuhay sa kanilang lahat, at lahat ay paraparang tumutubo ng boong kapayapaan.

Sinoman sa kanila ay hindi sumisipsip ng katas ng iba, ó nagnanakaw man ng bulaklak, ó sumisirá man ng bangó ng kapwá. Bakit ang tao ay magiging alangan ang kabutihan hinggil sa (kanyang kapwá) tao?

Iwaksi ninyo sa inyong kalooban ang masasamang adhiká at ang masasamang isipan: sukat ngá sa isipin at hangarin ang kasamaan ay para na ngá rin napapangyari ang kasamaan.

May mga salitang punapatay; ingatan ngá niyo ang inyong dilá, at kaylan ma'y hwag madumhan ng pagdadalahirá ó ng paninirang puri.

Ang pagkaingit, ang pagkagalit, ang panghihiganti, ang pagtatanim ng loob ay paraparang nananakmal ng kálulwang tumatangkilik sa kanila, at ang kalulwa, sa paghihirap ng di kawasá, ay laging nagpapagal upang magbunga ng pamamatay-tao.

Nilapastagan kayo; kayo'y magpatawad upang kayo'y patawarin; isinong di nangangailangan

SOMBRERERIA

—DE—

P. AUSTRIA

Echague No. 56, Sta. Cruz.

Nagbibili ng sarisaring mga bagay para sa mga lalake, gaya ng sapatos, medyas, corbata, panyo, lalong lalo na ng mga sombrero rito sa Pilipinas.

H. M. MAYOR

DENTISTA

Gumagamot sa mga paraang pangkasalukuyan ayon sa mga huling pagkasulong ng karunungan at pagsasagawa ng odontologia.

Bumubunot at gumagamot na walang bayad sa mga mahirap.

Magsadya kayo sa kanyang tanggapan upang inyong matunayan.

Marry Chiles Christian Hospital

135 Calle Gastambide, Sampalok.

Tel. 3723.

Manila.

ng patawad? At sinong makapagsasabing: Walang masasabi sa aking anomau?

Hwag kayong patungo kaylan man sa mga lakaring palikawlikaw, at manalitâ kayong lagi ng katotohanan; na kaylan ma'y hwag mamaslang ng mababait na pakinig ni magulang ng nauukol na paggalang ng tao sa kapwâ tao at ng nauukol sa sarili.

Dapat ding iwasan ang lahat na nakapagpapahamak at nakapagpapariwarâ, na tuloy ikinalalapit sa pagkahayop; iyang lahat na kasagwaan ng mga dandamin, iyang mga kaugaliang balakyot na humahamak sa katawan, nakapagpapariwarâ ng diwâ at sa anyô ay nawawalâ ang pagka taong matalino at nagiging kasuklamsuklam.

May dalawa tayong *kasama*, ang hayop at ang anghel, at dapat nating sikaping kabakabin ang una upang itong huli ay magwaging mag-isa, hanggang sa sangdaling pagkahubad ng kanyang mabigat na balot ay makapatungo sa lalong magagaling at lalong dakilang mga kalagayan.

!Mainam ang ginawa mong iyon!..

Sa aking matalik na kaibigang si Diego Vlliega.

Pagkabasa ko sa iyong tulang "Pangaral Kapatid" pag kaalam kong ang iyong napakayamang panitik ang siyang yumari noon ay napukaw yaring isip nagising ang aking diwâ at ako ay nagpumilit na hawakan ang panulat upang magpuri ng labis sa tulâ iyang sakdal inam, tulang pang sandaigdig.

Sa gandâ ng iyong tulâ na mahalaga ang layon ang naging ganti sa iyo ay papuring suson suson, pagka't may itinuturo na isang mabuting "Lección" sa mga taong kuripot at ayaw magsipaggugol ng ingat nilang salapi sa ikapagpapatuloy nitong "Patnubay ng Bayan" sa matapat na panahon.

Yaong mga kabataan, di ko kuman nilalabat ang marami sa kanila ay totoong masisipag sa pagbasa nitong-tulâ at awit na masasarap subali't pugong ang bulsa at ayaw magsibayad, yaon nga ang mga taong walang tunay na paglingap sa ating mga makatâ na alipin ng panulat.

Ang iyong ginawa'y isang pangaral na mahalaga sa mga taong kuripot at magpupugong ng bulsâ, isang pangaral na sukat itanim sa alaala at dapat maging tuntumin ng binatâ at dalaga, upang hwag ugaliin ang panghihiram sa iba ng anomang babasihin at sila'y bumayad sana.

Ang ginawa mo'y leon nang himans kong mangyari na punahin agad yaong panghihiram na parati,

Bailes

Damas:

¿Quereis ser las reinas del salon en bailes donde sois invitadas?

Mandad vuestros costosos ternos de Jusi y Piña á lavar en

The Sanitary Steam Laundry

TELEFONO 529

918 Calle Arlegui.

pagka't ang gayong ugali ay di ipagkakapuri, yaon nga'y hindi pagibig sa wikâ nating sarili, kundi isang pamamatay, gaya ng iyong sinabi kaya't ang iyong pangaral ay tunay kong pinupuri.

SOTERO E. ELLA,

Lukban. Tayabas, K. P.

JUAN BAHAG

Maikling Kwento

Sipi ni Vicente Bautista, sa kabuhayan ng mga Juan.

(Karugtong.)

Kinahapunan ay nakapanugaw sa durungawan ng isang malaking Palasyo ang Emperador at ang Prinsesa. Ang durungawang ito nahaharap sa isang diinang napakayoy, palibhasa'y sa mga tabi nito'y may pangakatanim na iba't ibang punô ng kahoy na dinadapuan naman ng maraming ibon, lalo pa kung malapit nang magtatikip-silim; anopâ't sa mga huni ng ibon na naririnig sa mga sangdaling iyon, gayon din naman ang mga binatâ't dalaga na nagsisipagpasyal at mga di mabilang na magagarang sasakyan na nagsisipaglaan sa harapan ng nasabing Palasyo, ay labis na makagalak at makakayag ng kasayahan sa kanino pa mang taong nasa kalungkutan, datapwa't sa mga oras na iyon ay makapagtataka ang anyô ng dalawang nakapa-

M. Salvador

San Vicente, en los bajos de la oficina de Andrews
TEL. 3253

Se Reciben toda clase de Trabajos de Pintura como Caratulas de Cristal y Bronce.
Decoración de Edificios Retratos
Letras de Madera y Azogue de Cristal Etc.

Precios razonables.

Ngayo'y panahon ng 'Sakit ng Ngipin' Kung habanap kayo ng DENTISTA ay tunguhin ninyo si

Dr. A. Vergel de Dios

447 EVANGELISTA

at walang sakit na gumamot 6 bumunot.

nungaw, sapagka't diwà'y di nila alintana ang nagdirikitang huni ng mga ibon na nangagliliparan sa harap ng kanilang dinurungawan na kung mangapagod ay nangagsisidapò naman sa mga punò ng kahoy at sakâ huhuni ng lalong maririkit. Masasabiag ito'y walâ sa loob nila, sapagka't sa mga oras na iyon ay kapwa nababakas sa kanilang mga mukhâ ang masungit na kalumbayan at waring may malalaking bagay na natatagò sa kanilang pusò. Paminsanminsang ay kinakausap ng Emperador ang Prinsesa, ngunit ito'y walang ibang nagiging tugon liban na lamang sa pagtungò at pagtulò ng luhâ.

—Bakit ka umiiyak, mapait ba sa loob mo na ako'y iyong maging asawa?—ang maamong tanong ng Emperador.

—Hindi naman—ang tila napilitang sagot ng Prinsesa na patuloy din sa pagkakatangò.

Hindi pala'y bakit ka nalalungkot?

—Ang kalungkutang ko'y hwag mong inuhin, at ugali na ng isang babaing may panata na gaya ko.

—Anong panata?—ang patakang tanong ng Emperador—panata bang hindi ka magaasawa, ha?

—May pangakò ngâ akong hindi magaasawa, kailan ma't ang nangingibig sa akin ay di makasusunod sa maisipang kong hilingin sa oras na ako'y kanyang hinahainan ng pagsinta.

—Ano ang hihilingin mo, hala sabihin mo at ako'y laang sumunod sa bala mong loobin.

—iTunay!... at kung sakali't hindi mo masunod, ano ang gagawin ko sa iyo?

—Putlin mo ang aking leeg, at matira na sa iyo ang aking Palasyo sangpa ng aking mga kayamanan.

Hwag naman at di ko nais ang mawalan ka ng Imperyo at mga kayamananang pinagsabi mo.

—Eh ano ang gusto mo, sabihin mu naman.

—Ang ibig ko'y kung di ka makasunod sa hihilingin ko, ay ipahatid mo na lamang ako sa aming kaharian, at tuloy iurong mu na ang pag-ibig-mo sa akin at ibaling mo sa ibang babae, at kung ibig mo'y ako pa ang mag-aanak sa inyo sa kasal, ano sangayon ka ba?

!Oh! langit, kâpaitpaitang lagukin ng aking pusò—ang nawikâ sa sarili ng Emperador at hindi nakuhang tumugon sa ipinangusap ng Prinsesa.

—Bakit hindi ka makasagot, marahil ay walâ kang pag-ibig sa akin sapagka't kung mayroon, ay di ka magaalinlangan ng pagsangayon sa loobin ko—ang muling ipinangusap ng Prinsesa ng makitang siya'y hindi kumikibò.

“ANG MANGGAGAWA,” SOMBRERERIA

NI

GERARDO PAGKATIPUNAN

No. 487 Juan Luna, Binondo, Maynila.

Nagbibili ng sarisaring sombrero ng yari rito at gumagawâ ng sarisaring anyô na ayon sa máibigan ng nagpapagawâ.

—Anong walâ, malayong malayò ang palagay mo; ang pag-ibig ko sa iyo ay walang makapantay, at kung ang hihilingin mo lamang sa akin ay papatayin mo ako matapos kong makamtan ang bala kong ibiging gawin sa iyo ng hindi mo hahaluhan ng anomang pagtanggi, kungdi bagkus pa ngang pagtugon at pagsangayon ng iyong pusò sa bawa't loobin ng aking pusong sugatsugatan, ay sasangayunan ku rin; subalit ang ikinalalungkot ko, ay ang tila nakikita kong hindi ko matutupad ang iyong hihilingin, palibhasa'y ipinalalagay ko na marahil ang hihilingin mo ay isang bagay na hindi magagawâ ng isang taong gaya ko, kaya't dahil dito'y matamis pa sa loob ko ang mamatay sa iyong harapan at ang ganitong bagay ay ipalalagay ku nang nagwagi ang aking pag-ibig sa iyo. Paalam na ako at bagama't di mo minamarapat ay iwan ko sa iyong lahat ang aking mga kayamanan paulam, paulam iniirong ng aking puso.

Matapos na mapangusap ito ng Emperador ay isinakamay ang isang nangiugintab na balaraw, at iniyakmang isaksak sa kanya ring sariling dibdib, datapwa't ang kamáy niya'y nahawakan agad ng Prinsesa at inagaw nito ang patalim at inihagis ng malayò.

—Bakit mo tinangkâ ang magpakamatay ng dahil lamang sa isang babaing gaya ko, hindi mu ba nâisip na kung natuloy ang iyong nasâ, ay paghihinalaan ako ng iyong mga kampon; Ah!... marahil ay walâ ka ngang pagibig sa akin sapagka't kung mayroon, ay hindi mo iibigging ako'y maramay sa mabibigat na salitaan, kaya't diyan ka na at kung ako'y walâ na sa iyong harapan, ay sakâ ka magpakamatay.

Biglang tumalikod ang Prinsesa, at nagtangkang umalis, ngunit hindi natuloy at hinadlangan agad ng Emperador.

—Patawad butihing Prinsesa, at yamang walâ

“LA ENERGIA”

RELOJERIA, JOYERIA Y PLATERIA

DE

SOFIA R. DE FRANCISCO

221 PLAZA SANTA CRUZ, MANILA.

Inyong pagsadyain at kâbibilhan ninyo ng mga sarisaring maiinam na hiyas sa halagang mura at inyong mapagpapagawaan ng lalong maseselang na hiyas ó alahas.

nang ibang lunas na makapagpapagaling sa aking mga dinaranas na kahirapan kundí ang sumunod sa bawát loobin mo, ay turan mu na kung ano ang hihilingin sa akin, at pagpipilitang ko namang sundin kahit aking ikamatay.

—Kung gayon ay sasabihing ko na, at inaa-kalà kong ang hihilinging ko'y magaanginagaan at masusunod mo, datapwa't ang ibig ko muna, ay sumumpà ka, kung igagalang mo ang aking máibigan.

—Oo, sumusumpà ako, at ang saksi ay iyang mga ibong nangagliparan at nangaghuhunihan sa itaas ng puno ng kahoy.

(Itutuloy).

Santanà, Maynilà ika 15 ng Nov. ng 1916.

Kapasyahang pinagtibay ng akademya ng wi- kang pilipino

Sa pulong noong ika 11 ng Nobyembre

Sapagka't ang mga Kinatawan ng bayan, marara-ngal na Emiliano T. Tirona, José G. Generoso, Mariano Leuterio at Rafael Alunan, ay nag harap ng mga panukalang batas na nauukal sa pagtatatag ng Akademya ng Wikang Pangbansa sa Kapuluang Pilipinas.

Sapagka't ayon sa panukalà ni G. Tirona ay maglilikhà sa Opisina ng Akatan at Museo ng isang kagawaran ng pagpapaging isa ng mga wikang katutubò sa lupaing ito, na isang Akademya ng wikang bansaang pilipino.

Sapagka't dalawang taon na ngayong may isang Kapisanang panawikang bansaang na pinangangalang "Akademya ng Wikang Pilipino" na may mga kinatawan sa madlang danay panawikà ng Sangkapilipinuhan na ang kanyang mga layon hinggil sa pagbubuo't paglilinang ng wikang pangbansa ay nakakawangis ng mga layon at panukalà ni G. Tirona.

Sapagka't ang mga kagawad at kasapi sa "Akademya ng Wikang Pilipino" ay lubos na nananalig sa pangangailangang magbuò ng isang wikang pangkalahatang tunay na pilipino sa pamamagitan ng pagpapaging isa ng ating mga wikain (dialecto), na yamang nangagbuhat sa isang wikang ina at madaling mapagpipisan sa isa lamang wikang bansaang na isasalig sa isa sa mga wikang lalong linang.

RESTAURANT 'Dimas-Alang'

Blg. 555 Nueva, Binondo.

May malinis at mabuting
pagkain.

Mura at maaaring magdala kahi't
saang bahay o kawanihan.

CRISPULO ZAMORA

Platero at Grabador.

351 San Sebastian Maynila, Tel. 3265

Gumagawa ng magagandang korona para sa mga reina, ng mga medalla, botones, insignias, copas na pang ganting pala, pang gayak sa simbahan, mga larawan, caliz, baston, hiyas, karatulang tanso, mga chapa, ibp. Mabuting yumari at mura lalo na sa kapwa pilipino.

Sapagka't ang panukalang batas na iniharap ng mga Mararangal na Emiliano T. Tirona, José G. Generoso, Mariano Leuterio, at Rafael Alunan, ay nasasangayon sa mga simulain ni Dr. José Rizal, na nagsasabing: "samantalang iniinagatan ng isang bayan ang kanyang wikà, ay iniinagatan ang sanglâ ng kanyang kalayaan, kapara ng taong nag-iingat ng kanyang pagsasarili samantalang iniinagatan niya ang kanyang sariling pag-iisip, "at ang wikà ay siyang pag-iisip ng mga bayan."

Sapagka't ang mga kagawad at kasapi sa Kapisanang ito na ukol sa wikang bansaang, ay nananalig na isang banal na tungkulin ang kumamagat sa lahat ng panukalang batas na natutunod sa pagparangal at pagpapaluwalhati sa kaluluwang wagas ng lahi, gaya ng mga panukalang iniharap ng magigiting na mga Kinatawan ng Bayan, Mararangal na Emiliano Tirona, José Generoso, Mariano Leuterio at Rafael Alunan.

Dahil dito, ang mga kagawad at kasapi sa "Akademya ng Wikang Pilipino", na nangagkakati-pon ngayon sa malaking Kapulungan, ay nagpasiya 1.—magpahayag gaya ng pagpapahayag sa pamamagitan nito, ng kanilang lalong maninigas at dalisay na paganib sa mga panukalang Batas na iniharap ng mga Mararangal na Kinatawan GG. Tirona, Generoso, Leuterio at Alunan, 2— isamò sa nasabing mga Kinatawan na mangyaring pag-isabin ang kanilang dalawang panukalang iniharap, yamang nangagkakahawig sa linalayon, na yao'y ang pagbubuo ng isang wikang pangbasa at 3 isamo sa dalawang Kapulungang tagapagbatas na mangyaring pagtibayin ang natarang Panukalang Batas na lubhang makabuluhan sa ating ikatatatag.

Bukod dito'y ipinapasiya na maghalal ng isang Lupon nitong Akademya upang makipagpanayam sa mga mararangal na Tirona Generoso, Leuterio at Alunan hinggil sa bagay na ito at magpadala mga salin ng mga salin ng Kasiyahan

LA PAZ Y BUEN VAJIE

SOCIEDAD EN COMANDITA

Acciones al alcance de todas las fortunas
desde un peso cada accion.

Bajo la Gerencia y Administracion de Teodoro Sandiko.

Fabricacion de Tabacos y Cigarrillos de menas
y marcas exquisitas y á precios módicos.

Oficina Central: Asuncion 429, Manila. - - - Tel. 8041.

ito sa mga páhayagan upang ilathala at gayon din sa dalawang Kapulungan ng Batasang Pilipino at sa Gobernador Heneral.

Gumagalang
Sofronio G. Calderon
Panulo,

Eusebio T. Daluz
Kalahim.

Sa ngalan ng Akademya ng Wikang Pilipino.

Nangapahalal na bubuo ng nasabing Lupon sina GG. Sofronio G. Calderon, E. T. Daluz, Buenaventura J. Bello at Mauro Peña.

(*Palathala*)

!Pag-ibig ng dukha...!

Ang mga titik na ito ay napakadahop, palibhasa'y isang bintang hindi makata ang may akda; nguni't, dakila! pagka't pusong di magdaraya ang may adhika... At ito'y tanging sa iyo lamang alay ng diwa: Diwang Remedios Tolosa, Lakanbining kahalihili ng "Centro Escolar de Senoritas." D. R. C.

Bagaman hindi isang kabig ng may putong sa noong "laurel" na Balagtas sa larangang napakaselang na panitikang tagalog; ay walang pangimang isinakamay ang marangal na sandatang gamit doon, di mang kayang tabanan, ang panulat. At sa kalaliman ng gabi na, ang madla'y payak na payapang nilulukuban ng malabay na pakpak ni Terpsikore. Na, noo'y walang tanging pumupugad sa katahimikan kungdi ang, mga manaknakang piping halik ng namumuhatan sa malayong kaparanggang palaypalay na hip sa mga lungtiang dahon ng halaman; mga malalambing na tinis ng mga ibong umaawit sa kaitaasan at ang mga alid-id ng walang likat na ayos sa lawak ng batisan.

Sa gitna ng nagsisinayang kalaliman ng gabi, ay malihim namang isinasatudling ng panitik kong noon lamang lumuha ang mga katagang itong halaw sa aklat ng pusò kong pinunlaan ng dilag at yumí mo ng bagong mahiwagang damdaming napintig ng libim...

At, ito kayà'y alam mo...?

Ito ang pag ibig!... ang pag-ibig ng binatang bunsód sa gulani na banig ng kambaan, sa si long ng bubong ng dampang kung ulana'y na-

Gregorio Yu-Chuco y Herederos

ALMACEN DE TEJIDOS Y
MATERIALES PARA ZAPATERIA Y CHINELERIA ::

Calle San Vicente Nos. 219 y 221
MANILA & LOILO

LIBRERIA Y PAPELERIA

DE

P. S. Viuda de Soriano

Rosario 225 y Plaza del Conde No. 1008, Binondo

Nagbibili ng mga aklat sa tagalog, kastila at ingglés; ng mga kwaderno, pluma, lapis, tinta, papel at ibp.

Boong giliw na tinatanggap ang lahat.

tulò at kung sapiyawan ng hangì'y animo susu-ngabang sa kinatitirirang lupa. Hindi nagkapalad na bigyan layà ng panahong maging isang kawal ni Minerva sa mga paaralang kinatutuklasan ng gintong karunungan, pagka't palibhasa'y anak ng mga taong ang umaga nila'y takip-silim at maulap. Kaya't, akong bunga ng matamis nilang pagsusuyuan ay isang duhagi at lipi ng pagluha... At ngayo'y, kungdi katasin ng bisig ang pawis sa maghapon pag-gawà ay di makahihipò ng mumo ng salapi upang ipagtawid gutom...

Kapwa't binibini... ang lahat ng iya'y bibi-hisin ng kadakilaan nitong sa iyó'y iniluluhog ng buong pusong pag-giliw, na sinuso sa yumao kong Ina, at ipaglulumagák ng búhay sa bayan ng mga kaluluwang inulila ng umaga doon sa kung dalawin ng kasayahay unang araw lamang ó bilang ng mga Nobyembre.

At iyan, Meding! ang: "iPag-ibig ng Dukha...!"

DAHONG-SARIWA.

Mga Aklat at Páhayagan

Tumanggap kami ng isang salin ng *U-ang ng Bayan*. Hindi pa namin nababasa; nguni't ang pangalan ay nagbabadya ng nilalaman. Ang *uwang* ay siyang bayop na masamá sa mga niyugan at sa aklat na ito, ang ibig sabihin ng maykatha, kung di kami nagkakamali, ay uwang ng bayan yaong masasamang mamamayan.

Tinanggap din namin ang unang bilang ng *The Rising Philippines* na pinanamatnugutan ni Ginoong F. M. Maranag at pinangangasiwaan ni G. Apolinario de los Santos. Totoong maraming mahalagang bagay ang nilalaman.

Tumanggap din kami ng mga bilang ng *The Impartial* na iniulat ng magiting naming kaibigang si G. Manuel D. Buenaventura. Sukat sa pangalan ng naguulat nito ay sapat makurò

"ANG BATONG BUSILAK"

MARMOLERIA

Sociedad de Obreros Filipinos

Se reciben toda clase de trabajos en Mármol como Lápidas, Monumentos, Mausoleos, Pila Bendita y Limpiezas, Esculturas, Bustos de Rizal en Bronce, Cemento y Madera.

Mariano del Mundo, Gerente.

408 Padre Gomez, Sta. Cruz.

Maynila, I.F.

ng madla ang kahalagahan ng mga nilalamán.

Pinadalhan din kami ni Mr. Amzi B. Kelly ng isang salin sa inggles at isa sa kastila ng bagay na hiningi niya sa Lehislatura tungkol kina Heneral Noriel at ibp.

Ang lahat ng ito'y paraparang pinasasalamatan namin at mano nawang palarin sa kanikanyang adhiká.

Cine-Empire

Palibhasa't dito inieestreno ang mga bangtog na Pelikula ng "Universal Film Co. Exch" ay siyang pinaka mainam na Cine. Inyo n'gang pagsadyain at mapagkikita ang katotohanan.

!Ang iyong Larawan!...

(Kay Bbg. Trinidad Beltran---D. V.)

Bituin kang sakdal ningning sa kaayaayang langi **I**
 ng ginigiliw kong bayang kalarô ng panaginip,
 diwata kang kung kumilos, kung sumulyap, kung tumitig,
 kung mangusap, kung ngumiti, kung tumawa't kung umawit
 ay sukat makabighani sa pihikan mang umibig.

Ester ka sa kagandahan. Sa tamis ay parang necta **R**
 ng bulaklak na sariwa't bagong kapipitas lamang,
 binibini kang mayumi't dangal ng giliw kong bayan,
 diwa ng gintong panitik at buhay ng kabuhayan
 ng mga makatang laging ikaw ang hinahangaan.

Liwayway ng isang tala't sinag na kawiliwil **I**
 ng bwang lumiliwanag sa kadiliman ng gabi
 ang kawangis ng ganda mo at yuming kapuripuri,
 paano'y tangi kang birhen, dakila kang pintakasi
 ng mga binatang banal at alagad ni "Pagkasi"

Iubig doon sa batisan na limasin ma't labui **N**
 ay di magkati't bagkos pang lumilinaw, tumitining,
 gayon ang nakakawangis ng ivong ganda at hinhin,
 sa larangan ng makata ay batis ka ng tulain,
 kaya't sariwang palagi ang mga panulat namin.

Rosal na bagong nunuka't ang kulay ay saklal put **I**
 na, kung laging sinasamyo'y lalong nakabibighani,
 lalo ngang sumasarap at ang bangô'y di mapawi,
 ganyang-ganyan ikaw Trining, kaya sukat ng'ang mabili
 ang ilang mga diwata sa kabanuhan mong tangi.

Ang ganda mo, binibini, ay hindi pang karaniwa **N**
 sa aklat ng mga puso'y dakila kang paraluman
 at ang iyong tanging bangô'y gomot sa kapighatian
 ng mga binatang sawi, kaya't ang diwa ko naman
 ay walang laging pagarap, kundi ANG IYONG LARAWAN.

Ngayon, mahal na Diwata, kung ako ma'y nagtuturin **G**
 na, ikaw ay tanging tangi sa diwa, puso't damdamin
 ng gaya kong nahihibang sa iyong dilag at ningning
 ay huwag kang magtataka, sapagka't iyong alaming
 ikaw ang tanging diwata't napakagandang bituin.

D. VILLEGA.

Lukban, Tayabas K. P.

Sa pagpaparetrato ay dapat ka pong pumili
 ng mabuting mag-ayos at niyaong lumalarawan
 ng makinis kaya't kung pakukuha kayo ng re-
 trato ay tunguhin ninyo ang

BOREAL STUDIO

477 JUAN LUNA

at bukod sa tatanggapin kayo ng boong lugod
 ay masisiyahan pa kayo sa gawâ rito.

PASANLAAN

NI

FAUSTO O. RAYMUNDO

Daang Ilaya blg. 641-645 pagliko sa Aceiteros
 San Nicolas Maypila.

MATAAS humalagá sa isinasanla, MABABA ang
 patubò, MADALING pagsanlaan at gayon din kung
 tubusan.

Nagbibili ng mga hiyas na BRILLANTE, PERLAS,
 GINTO at PILAK sa halagang lalong mura.

MGAL. EMILIANO T. TIRONA

Kinatawan ng Kabite sa "Kapulungang Bayan". Isang kinatawang uliran sa pakikipagtalo ng tungkol sa mga pag-aarimohonan at ibp.

¿Sa loob ng 15 taon ay nasa kamay na ng Hapon ang Pilipinas?

Mga pangungusap ng isang Estadistang Hapon na dapat ipagdugo ng puso ng lahat at bawa't isang pilipino.

Sipi sa "Ag Mithi"

Sa isáng páhayagáng tinanggap namin mulá sa Kainsikán, ay nakalathala ang isáng hulà hulà dí umanó ng isáng litaw na estadistang hapón hinggil sa mga pagbabagong sukat mangyari dito sa Kasilanganan,

Sa pinakadiwà ng lathalang nábanggit, ay tiyakang sinasabi na ang napakalaking kayamanan ng Pilipinas na nasasamantalá ng mga amerikano at napapabayaang gayon na lamang ng mga pilipino, ay pinananaghiliang mabuti ng Hapón. Ito raw, ay naghahandang masakit ngayon, upang unti uting makasalo sa pagsasamantalá sa kayamanan ng Pilipinas, at sa lupaing yaon ng Mikado'y nagsusumigla ang mayayamát mámumuhunang hapón upang maglakbay dito sa Kapuluan at maglabas dito ng salapi upang pamuhunanan ang maraming mahalagang kalakal at iba pang batis ng kayamanan natitiwangwang lamang ngayon.

Sa likód ng lahat ng iyan, ay sinasabi rin ng tinurang estadista na ang lahat ng kilos ngayon ng mga hapón ay pawang paghabandá upang magagá ó maagaw sa ibáng kamay ang mga kayamanan ng Pilipinas. Sa loob anyá ng labing limáng taón, ang Hapón ay makikipagkasundó

Ibig ba ninyong magkaroon ng mga maiinam na kasuutan ayon sa bagong panahon? Kung gayon, magsadya kayo sa patahian ni

Isaias Alvaran

606 Azcárraga, Tondo.

MANILA.

sa Rusya, Alemanya at Tsina upang siya'y tulungan sa kanyang mga balak. At pagkaraan umanó ng panahong iyan, ang buong kayamanan ng Kapuluan ay mahuhulog sa masisipag na hapón at mangamamatáy ng gutom ang mga tamád na pilipino. Pagkatapos, ang buong Sangkapuluan ay malalagak sa ilalim ng kapangyarihan ng Sumisikat na araw... (ng Hapón).

Isá sa mga litaw na bahagi ng lathalang tinutukoy namin na dapat ipagdugo ng puso ng lahat ng pilipino, ay tamad na masipag. Sa kabilang dako, ang mga hapón ay masipag na tamad. Ang uring itó ng dalawang bansang magkalapit ay magka-ayon kaparis ng langit at lupa. Ang mga pilipino'y tamad sa pagharáp sa kaniláng ikabubuhay at ikauunlad ng kanilang bayan; nguni't masipag sa mga pagmamagará at kabambugán. Ang mga hapón ay masipag sa kaniláng ikalulusóg at ikayayaman; nguni't tamad sa mga kahambuga't pagmamagará. Paroon kayó sa Pilipinas—ang patuloy ng estadistang may lathala—at makakapanood kayó ng mga dulàng katawá tawá. May isang hanap buhay halimbawang nangangailangan pasukan ng mga mangagawá at may isa namang palabas-dulaan, ó libangán kayá na panonoorin at pagkakagashan.

Ang mga pilipino, sa lugál na unahin ang pagkakitaan ay pipiliing patunguhan ang pagkakagastahan. At dí lamang iyan, kahi't walà nang makain ay mangungutang pa upang may maisuot na magarà lamang sa mga piging at pistahan."

Sa dakong ibabá ng bahaging ito, matapos humalakhak ang may sulat ay mababasa natin ang ganito: "Kumausap kayo ng isang binatang pilipino, piliin ninyo ang lalong pinakamagará at may pananamit na isip mo'y isang Embahador at inyong tanungin: Ano bagá, kaibigan ang iyong nalalaman? Marunong ako ng wikang ingles at wikang kastilá, "empleado" akong sumasahod ng ₱150 isang bwan. Marunong ka ba ng ano mang gawang kamáy at nagsasalitá ka ng tagalog? Walá akong nalalaman, hindi ako nagsasalitá. At itanong mo pa; bakit? Sapagka't ang gawaing

Vicente A. Diaz

DENTISTA

24 Escolta. Sa itaas.

Teléfono 4969.

Gumagamit ng mga kasangkapang ayon sa bagong panahon.

"MODERADO ORIENTE"

PATAHIANG PILIPINO

238 Dasmariñas, Binondo

Yumayari ng lahat ng kasuutan ukol sa mga lalaki ayon sa huling moda at sa kagustuhan ng nagpapagawá.

Norberto Tuason,

Tagapamahala at mananabas.

CARLOS ORTIZ

OPTICO CIENTIFICO
Manglilitis ng mata

24 ESCOLTA (sa itaas)

Hwag kayong bumili ng lente ni salamin na di muna dalawin itong **Gabinete Optico**.

May mga kawaning matalinong ganap, wagas at dalisay sa hatol ng lalong mga bantog na doktor sa mata.

Kung ibig ninyo ay maaaring tumawag kayo sa **Telepono 939**, at magagrado ang inyong pangingin, sa inyong sariling tahanan.

kamáy ay bagay lamang sa mga alilà. Ang wikang tagalog ay sa mga mabababang tao. Ganyan sa Pilipinas. Pumatungo naman kayo sa Hapón. Hanapin ninyo ang lalong nanglilimabid na binatà at inyong tauungin: tanob na "dechap" ang inyong nalalamán? Ang isip ko'y walang nababatid kung di iisa: magsalitá ng sarili kong wikà. Nguni't ang aking kamáy ay marami, ang mga kamáy kong ito'y nakatutulong ng malaki sa pagpapayaman ng aking bayan. Hanapin naman ninyo ang lalong magari at matikas at tanungin ninyo ng gayon din at iyon din ang isasagot sa inyo; walà siyang ibang wikang nalalaman kung di ang wikang hapón at ang kamáy niyang marunong gumawá ng mga laruan, marunong humabi ng damit, lumalá ng lambat at iba't iba pang gáwaing kamáy. Itanong ninyo sa kanila kung bakit at nagkakaisa sila ng tugon: sapagka't ang taong nagsasalitang lagi ng ibang wikà at di marunong magpahalagá sa kaniyang sarili ay alipin. At ang taong hindi marunong gumamit ng kanyang kamáy sa mga industriya ay busabos."

Sa isang dako, ang mga pilipino'y pinakapupuring mabuti ng mga hapón dahil sa katapañgan. "Kung kaya, ayon sa kanya, hindi pa nakikialam ang Hapón sa mga pilipino ngayon ay pagka't nalalamang ang mga pilipino'y marunong magpakamatay sa pagtatangol sa kanilang lupà, nguni't pagkaraan ng labing limang taon, ang katapañgang iya'y ipagpapasalamat pa ngà ng Hapon, pagka't sa ganya'y malilipol ang mga pilipino at walang matitira kung di mga hapón na lamang sa Pilipinas."

Ang lathalang ito'y magalang na pinararating sa boong bayang pilipino. Hindi kayá ipagdugô ng kanilang pusô ang mga pangungusap na masakít na iyan, ng estadistang Hapón?

"Sa mga Punong Bayan"

PALATHALA

Sa mga araw na ito, ay kasalukuyang nilalasp ninyo, ang kaloob sa inyo ng bayang sa inyo'y naghalal, na iyan din naman ang sa unang pagsuñgaw ng araw ng paghahalalan, ay pinagpunyagian na ninyong matamo, na kaipala nga'y pinamuhunanan ng buhay, pagod at salapí, sa makatwid, kayo ngayon, at ang inyong mga kasamahan ay siyang kinikilalang Ama ng bayan; at dahil ngà rito, katungkulan ninyo ngayon, na inyong gantihin ang bayang inyong pinagkakatatagan.

At alin alin, ang nararapat ninyong gawin, sa loob ng inyong kapanahunan?

Sa ganang akin ay itong mga sumusunod:

Ang mga kakulañgan ng bayan, ang mga bagay na nakapipinsala sa mga namamayan, ay kailaang sikapin, na lunasan, pagkat knndi ito mangyayaring magawá, ay masasabi kong di kayo nakatupad sa kagaliñgan ng bayang pinaglinkuran; at matuturingan kayong isang Bikig, na nakahalang sa lalamunan ng isang bayang nagnanais lumaya.

Ganyan, ganyan, ang magiging kahahintulad ninyo; kaya't dapat kayong magsikap. At dahil din sa mga simulaing ito, ay hwag ninyong gagamitin ang inyon kapangyarihan at kapanahunan, sa pagyayabang at paghaharharian sa mga namamayan; ni ang inyong paghahambog, diyan sa mga nayong nagridiawang sanhi sa pagpapalit ng mga Punong Nasyon, na kung tawagin ay Suwisán, pagkat iya'y di bagay sa inyo. ni ang paghihiganti sa mga katungali sa politika at ang malaón nang kinakilitan, pagka't iya'y isang bagay na kapulapulà sa mata ng Sociedad.

Mangyayaring kayo'y gumawá, sa loob ng inyong kapanahunan, ng lahat ninyong maibig na salungat sa hañgarin ng bayan datapwa't sa araw ng pagtubos, ay makikita ninyo, na nakatalá kayo doon, na isa sa mga namamunong sukim, masibà sa katungkulan at sa pilak, at isang taong nagpahirap sa bayan. At kung magkaganito? Mañgilabot kayo sa mangyayaring ito.!

PEDRO MADLANGBAYAN.

Kapahatiran sa Lalawigang Tayabas.
Candelaria, 1 Dec. 1916.

Valetin Manglapus

ABOGADO

Residencia:

Madrid 234
Tel. 8334.

Bufete:

Gral. Luna 87,
Tel. 4664.

CASEY'S HOSPITAL

—FOR—

Sick Shoes and Clothes

Dr. Casey Chief Surgeon

307 M. H. del Pilar.

Phone 3878

Celestino Chaves

ABOGADO Y NOTARIO

702 Azcarraga, esquina
Juan Luna

Telefono 8038

Sa Alapaap ng Panaginip

"BILL JONES"

IV.

Mga taginting ng alingawngaw!

Salamat sa mga Jones at ang diwáng Bonifacio ay may ngiti ng liwayway sa Silaúgan ng Olimpo... Ang Araw ay sina Wilson, ang Bitù'y si Manolo na sa dilim ng pangarap ay liwanag ng talino... Bawà't patlay luningning, bawà't wikà'y aral-Kristo na sa pusong takipsilim ang flaw ay hakang bago.

Sa labì ng mga Taong Dalubhasà'y salinsalin ang bantóg na Munukalàng itong Mutyà'y lalaya rin.. Bawà't isáng Kinatawà'y may sariling paglilining kung hindi ó nararapat na tayo ay palayain... (Bawà't Puti, ang akalà sa Kayumanggi'y alipin; tayo namáng Kayumanggi, sa kanilà'y... matapatin).

Taong bundok, laking gubat, mamamayang walang bayan, walang kayang mamahalà, mulalà sa karunungan... Mga ganyang sambitlàn ang sa bibig ng kaaway ang animó'y mga ningas ng apóy ng kasakiman; Mga wikang nababatbat ng maitim na larawan sa gunità nilà'y walang pitak yaoóng karanalan,

Mga Forbes at mga Taft ang laban sa mga Lincoln, mga Miller at Worcester ang salungát sa Washington.. Kamíng dapat kilalanin sa ngalan ng mga Quezon sa harap ng mga Rizal at Mabini ng nag Jefferson, anó't yaw dakilàn ang dangál ng aming Layon na sa aming kurunungan takatín ang aming dunong?

Na kami ay di bihasa? Nariyan ang kasaysayan: Basahin ang gintóng titik ng Malulos na pumanaw at ang isip na madilim sa bagsik ng katakawan ay tatamó ng liwanag na tangi ng Katarungan.. Dalawin ang Balintawák, Pasong Tamò at Minuyan at inyó pang mababakás ang dugò ng aming bayan.

Na kami ay dadagiti ng sakim na ibang bansa? Ang Hapón ang unang ibong daragit at maninilà?... Pabayán, pabayán ang Mikado ay mabigla sa pagdaóng sa pasigan nitong Pulóng diadusta... Marahil, ang "Araw" niyá, bago sumikat ay walà na ang ngalang Pilipinas na palaging inaaba...

Magwawakás ang panghulíng isang tao't isáng gulok: Kamíng inyóng inaapi't tinatawag na busabos, pag may angkin nang sariling pamumuhay na maayos, ay asahang "Diyos lamang" ang may dunong na... tumapos. Makakatkat sa talàn itóng lupang iniiróg, ang dúlo ng aming sibát ay di batóng madudurog.

Sa panig ng mga Hughes, ay libinngan ng pangarap ang paglayang hinihintáy nating mga sawing palad... Ang gapos na tanikalà ng bayan kong naghihirap,

LA RIZALINA

P. ARAMBULO

71 Rosario, Maynila, K. P.

NAGBIBILI ng mga sombrero rito at gayon din ng sa Europa;

ng mga barong lalake, kuelyo, korbata, ibp.

ng mga payong, sapatos, ibp.

Mura ang lahat.

The American Bible Society

503 Avenida Rizal.

Nagbibili ng mga Biblia sa iba't ibang wika.

Inyong pagsadyain at pagkakalooban kayo ng ayon sa halagang taglay ninyo.

ay hindi man hinágaping malagót sa pagkalapat; Ang kaniláng minimithi'y hamakin ang nahahamak, apihin ang naapi't lusakin ang nasa lusak...

Dahong lagás na nilamon ng malakás na buhaw ang sinapit ng pagasang maaakò ang duhag, panaginip na nalúnod sa gusót ng dilidili ang pagibig na matamó ang liwayway ng pagkasi, mga matáng pinaluhà sa tapát na pagsasabi itóng bayan kong ang nasà ay mamumuhay na sarili...

Biniyán ng pagbabago ang nasabing Munukalà: Inibá ang mga pangkat, sinuri ang nasa diwa at ang lahat ng luningning ng marangal na pithaya, ay inalís na dagla't sukat na ang munting palà na para sa ating api, ay panubós sa pagluhà... Ang haudóg sa ating hingi'y mga paták din ng awà!

Pasalamat na rin tayo sa kanilang alaala, at marahil kung ngumiti ang bituin sa umaga ay kakamtán nating buò ang bulaklak ng ligaya na ang bango'y walang maliw, ang bisa ay walang bawa... Ang sa táong kapalaran kung hanapi'y di makita, ang sa bayan namáng palad pag ninasà'y makukuhà...

Labingwalóng taón tayong nanabik sa Kalayaan! At ngayon, ang palad nati'y may sinag ng katuwaan... Ang pangako'y may takda pang darating din yaong araw na ang ulap at dalamoy ng pagasang paraluman ay lulubóg sa malawak na dagat ng gunangunam, at bubuká yaon pakpak na magandá ng liwayway...

Sa pulutong ng maraming marangal na walang pusong sumagót sa ating pita, ay mayruón din may kurò na sa tayog ng talino ay naabót na nahulò... At silá ang dapat nating kilalanin sa malayò na may budhing nagtatapat at damdaming may pangako... Sa kanilá ay magpugay tayong tagláy ang pagsuyò!

Mga tinig nilang tapat ang taginting ng pagasang lalagukin nating lahat yaóng tubig ng ginhawa... Ang pangarap nati'y muling ilawan ng ligaya

British & Foreign Bible Society

636 ISAAC PERAL

Nagbibili ng mga Biblia sa lahat ng wika.

Inyong pagsadyain.

PACO STUDIO

1430 HERRAN

May manunuklay

na walang bayad.

ENGRACIO DE ASIS

Nagpapasanla ng alahas, at ibp. Mura magpatubo, mahal humalaga. Bukás kahi't araw ng pista.

Daang Azcarraga Blg. 1339, Kanto Benavides, Trozo.

Tel. 3396.

Maynila.

at ang mithing mápaatin ang lupa ng mga Raha
ay tatamó ng pangakóng isáng búkas na maaya...
Tayo, tayong nananabik, ay maghintáy ng umaga!
Sa kamay ng "taong diyos" na may diwa at damdaming
katugón ng ating pusò na may sugat ng lilahilw...
ay marapat na umasang magkakamít ng paggiliw...
Mga tinig na marabang may kundiman ng magiting
ang may wikang mabubuksan ang langit ng mithi natin...
Tayo naman ay umawit ng mainam na awitin!
Maghintay pang minsan tayo, hintayin ang takdang araw
na may dalá ng watawat ng dakilang bagong búhay...
Marahil, kung ngumiti na ang bitûin sa Silangan,
ang umaga nating hanap ay putós ng katuwâan...
Ang naglahóng panaginip sa ulap ng kasawian,
ay masayang sasalubong sa pagsikat ng liwayway...

TEO. G. GÉNER,
(Sa "Ilaw at Paniuk")

Disyembre, 1916.

Ang aming mga Kapahatiran

Sa Tayabas, Tayabas: G. Emeterio Eklarin
(48 Gardener).
,, Lukban, ,, G. Benjamin Racelis
(1041 Mabini).
,, Candelaria at Sariaya G. Pedro Madlangbayan.
,, Paco (Maynilà) G. Vicente L. Monzon
(555 Leroy).
,, ,, G. Fortunato R. Guzman (Tanke).
,, Pasay (Rizal) G. Miguel Cornejo.
,, Olongapo, Zambales G. Luis G. Amoranto.
,, ,, G. Juanito M. Benavides.
,, Biñan, Laguna G. Martin Apelo.
,, Cuenca, Batangan G. Sixto Magpantay.
,, Malabon, (Rizal) Bb. Virgilia E. Marella
(Calle Real).
,, Pagsanghan (Laguna) J. D. Vasquez.
,, Bocaue, Bulekan Manuel Enriquez
,, Lilio Laguna G. Mariano Sosvilla
,, Bataan, Balanga G. Leon B. Toledo
,, Pura, Tarlac, G. Romualdo D. Santos
,, San Pablo, Laguna G. Tito Gesmundo
,, Malulos, Bulakan G. Tiburcio Silverio
,, Muñoz, Nueva Ecija: G. Ger. R. Macabale
Sa naggagalâ ay si G. Leon Ramos.

Sárling ari ni G. Borja

Ang kilalang limbagan na sa daang R. Hidalgo
sa malapit sa liwasan ng Kiapo ay sariling ari na
ngayon ng kaibigan naming si G. Cayetano Borja,
át pinag-aakalaan nitong mapasukan ng malaking
kabaguhan, upang makapaglingkod na mabuti sa
kanyang mga suki. Sa pasko at bagong taong
darating sa halimbawa, ay mayroon siyang ini-
handang maraming maririkit na tarhetang pang-
bati sa mga kaibigan at kapalautangan ng loob.

"LA AMATISTA"

Se reciben
toda clase de
trabajos conser-
niente al ramo
de Plateria, Re-
lojería, Dora-
dura, Plateadu-
ra, como tam-
bien Quinqués
Mecánicos, Gra-
fófonos, Maqui-
nas de coser y
otros mas con
prontitud, esme-
ro y economía.

Plateria, Joyeria y Reloje-
ria, Venta de Alhajas,
Relojes y
Objetos de Fantasia
de
Dionisio José

S. Fernando 804
San Nicolas, Manila,
I. F.

Tumatanggap
ng sari-saring
gawain tungkol
sa Plateria, Re-
lojería, Lubugin
sa ginto at pil-
lak, gayon din
naman ilawang
mekaniko, gra-
fófono, maki-
nang panahian
at iba't iba pa sa
madaling pana-
hon, malinis at
mura.

At bukod pa sa kainaman ng mga tarhetang
iyan na walang kaparis halos dito sa Maynila,
ay malinis pa ang paggawâ, sunod sa hiling ng
nagpapalimbag at mura pa.

Ang Ating mga Bugtong

AKDA NI GERIZAGAN

Mav kilik may sunong may tagikaw ang ilong:
Kat. Haligi.
Kitangkita ang nakamatay hindi pa matalian:
Kat. Hangin.
Ng maliit ay kasaykasay ng lumakí ay kulya-
wan: Kat. Kulay ng manga.
Hindi hayop hindi tao ate ng lahat ng tao:
Kat. Ates.
Isang malaking kahoy na sa loob ang dahon:
Kat. Hunkuyan,
Hindi hayop hindi tao may salakot ang ulo:
Kat. Trumpo.

(GERÓNIMO Z. GAANAN.)

Universidad Sto. Tomás Maynila, K. P.

PAUNAWA

Sino mang ibig sumuskribi rito sa "Patnubay
ng Bayan" ay sumulat kay S. G. Calderón, 758
Reina Regente, Binundok. P1.00 isang taón.
Ang sa taóng nagdaan ay P2.00

Pasanglaan

NI

G. GUILLERMO RUIZ

845-847 Clavel, Maynila.

Madaling pagsanglaan
Magaan ang patubò
at mabuting humalagá.

Siya ngâ ninyong pagsadyain.

LOS FILIPINOS

1011-1013 San Fernando,
MAYNILA, K. P.

Pagsadyain ang mga kasangkapan ng auto na mga bagong dating at
iba't iba pang mga kasangkapang bakal.

Macario Lim Manapat, Gerente.

BERNABE STUDIO

Salcedo, Blg. 708, Sta. Cruz,
MAYNILA, K. P.

P. O. Box. Blg. 973.
TELEFONO, 3216.

Araw-araw ay rumeretrato mula sa a las 9 ng uma-
ga hanggang a las 3 ng hapon at tumatanggap ng mga ga-
waing nauukol sa bagay na itó, gaya ng **Ampliación,**
Reproducción, Opalinas, alfileres, Revelaciones, Copias,
FOTOGRAFADOS, AT ZINCOGRAFIA, ibp.

Walang bayad sa pasuklay.

ANG HALAGA SA MGA GRUPO AT IBANG MGA BAGONG PARAAN AY
AYON SA PAGKASUNDUAN.

Ngayo'y may lalong pag-uurungan sa dakong pinagreretratuhan.

“El Porvenir”

Imprenta y Libreria,

Papeleria y Objetos de Escritorio

429—Soler Trozo—429

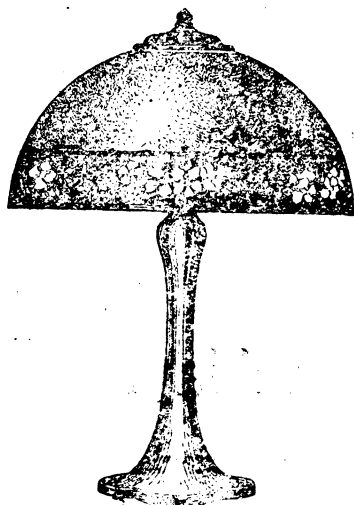
DIRECCION TELEGRAFICA JOB.

CLAVE ABC 5.ª ED.—TEL. No.....

Admite toda clase de trabajo de impresion y encuadernacion.

Las Pascuas se Aproximan

Grandes Novedades en Objetos Artisticos para Regalos

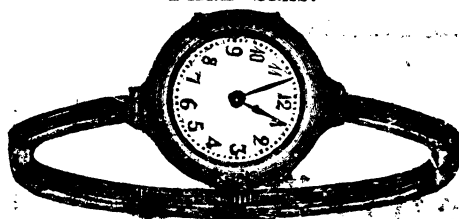

Lamparas Electricas

Las Pantallas con hermosos paisajes
que recrean la vista.

DESDE -P- 27.00 a -P- 140.00

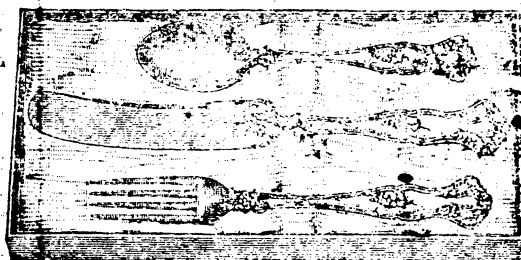
PARA SRAS.

Reloj, Pulseras de ORO

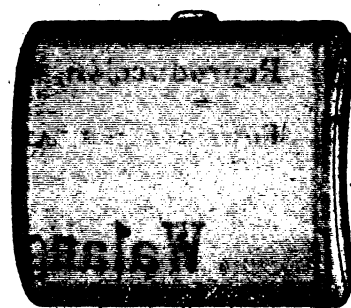
Maquina "EMGIN" 15 Rubies.

-P- 83.00

Hermoso Juego de Cubiertos

De "PLATA ROGERS" para niños
De Plata de Ley -P- 4.00 a -P- 11.00

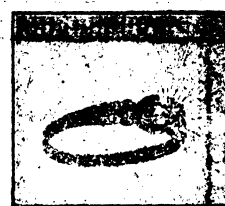

Petacas para Cigarrillos

De Oro 300.00

De PLATA desde . . . 15.00

En adelante.

Sortijas de Brillantes

De la mejor calidad: las piedras de grandes lucos

DESDE -P- 22.00 a -P- 2.000.00

Mantequillera de Cristal

y Plata "ROGERS" -P- 4.00

ESCOLTA 121-123 H.E. HEACOCK Co. ESCOLTA 121-123